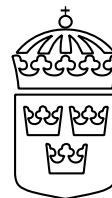

Regeringens proposition 2014/15:10

Förbättringar av husavdragets fakturamodell

Prop.
2014/15:10

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 16 oktober 2014

Stefan Löfven

Magdalena Andersson
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar av den så kallade fakturamodellen för husavdraget i syfte att förbättra dess funktion. Det föreslås att underlaget i samband med att utförare begär utbetalning från Skatteverket ska innehålla uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material samt vilken typ av arbete som har utförts. En begäran om utbetalning ska endast kunna lämnas elektroniskt. Om det finns särskilda skäl får Skatteverket medge befrielse för högst sex månader från skyldigheten att lämna begäran elektroniskt. Ansökan om befrielse ska göras senast den 30 april 2015. Utbetalning ska vidare endast kunna ske till utförarens konto. Betalningssäkring ska kunna ske för att säkerställa återbetalning enligt lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. Kommunikeringsbestämmelsen i den lagen anpassas till det nya skatteförfarandet. Vidare förtydligas ett antal bestämmelser.

De föreslagna lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2015.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagförslag	5
2.1	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete	6
3	Ärendet och dess beredning	10
4	Bakgrund och gällande rätt	10
4.1	RUT- och ROT-avdragen	10
4.2	Fakturamodellen	12
4.3	Godkännande för F-skatt	17
4.4	Betalningssäkring	17
5	Behovet av en förändring	18
6	Överväganden och förslag	19
6.1	Förbättrat underlag vid begäran om utbetalning	19
6.2	Bifogande av faktura eller kvitto till begäran om utbetalning	23
6.3	Reglering av beräkningen av arbetskostnad	24
6.4	Elektronisk begäran om utbetalning	26
6.5	Betalning med ett spårbart betalningsmedel	28
6.6	Kontroll av utfört arbete på plats	29
6.7	Utbetalning till utföraren ska ske till ett konto	30
6.8	Betalningssäkring och jämställande av återbetalningsskuld med skatteskuld	31
6.9	Anpassning av kommuniceringsbestämmelsen till det nya skatteförfarandet	34
6.10	Ombud för utföraren kan begära utbetalning från Skatteverket	34
6.11	Förtydligande av förhållandet mellan köparens betalning och Skatteverkets utbetalning	35
6.12	Förtydligande av närståenderegeln	37
6.13	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	38
7	Konsekvensanalys	39
8	Författningskommentar	43
8.1	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	43
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete	43
Bilaga 1	Promemorians lagförslag	46
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	50
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag	51
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	55

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

2 Lagförslag

Prop. 2014/15:10

2.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 15 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap.

15 §²

För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern ska dock vara bosatt i Sverige.

Hushållsarbetet får inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne. *En fysisk person som utför hushållsarbetet får inte vara den som begär skattereduktion eller en närstående till denne.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2009:197.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

dels att 10 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 10 § ska utgå,

dels att 7–9, 12, 21, 23 och 24 §§ och rubriken närmast före 23 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellan-skillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellan-skillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren *före begäran om utbetalning*, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

8 §¹

Utbetalning får begäras efter det att hushållsarbetet har utförts och betalats.

Begäran ska *vara skriftlig* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska *lämnas elektroniskt* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska vara *egenhändigt underskriven* av utföraren eller av den som är behörig *ställföreträdare* för utföraren.

Begäran ska vara *undertecknad* av utföraren eller av den som är *ombud eller annan behörig företrädare* för utföraren.

En begäran som lämnats för en utförare som är juridisk person, anses ha lämnats av utföraren, om det inte var uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda utföraren.

¹ Senaste lydelse 2011:1426.

En begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren,

2. personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns för köparen,

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, betalt belopp och den dag som betalningen kommit utföraren tillhanda, och

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, *debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material*, betalt belopp för hushållsarbete och den dag som betalningen för hushållsarbetet kommit utföraren tillhanda,

4. vad hushållsarbetet avsett och antalet arbetade timmar, och

4. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

5. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

12 §

Utbetalning ska göras till ett bank- eller kreditmarknadsföretagskonto som utföraren har anmält till Skatteverket. Om utföraren inte har anmält ett sådant konto, får Skatteverket besluta att utbetalning ska göras på något annat sätt.

Utbetalning ska göras till *utförarens* bank- eller kreditmarknadsföretagskonto.

21 §

Utföraren och annan mottagare som avses i 13 § första stycket ska ges tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs, om det inte är onödigt.

Ett ärende får inte avgöras till nackdel för utföraren eller annan mottagare som avses i 13 § första stycket utan att denne har fått tillfälle att yttra sig i ärendet. Om det är uppenbart obehövt, behöver den som ärendet gäller inte få tillfälle att yttra sig.

I fråga om rätten att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan och att få tillfälle att yttra sig över dem gäller bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223).

Om ett ärende har tillförts uppgifter av någon annan, får det inte avgöras utan att den som ärendet gäller har underrättats om uppgifterna och fått tillfälle att yttra sig över dem.

Andra stycket gäller inte om

1. avgörandet inte är till nackdel för den som ärendet gäller,

2. uppgiften saknar betydelse eller om det av någon annan

anledning är uppenbart obehövt att den som ärendet gäller under- rättas och får tillfälle att yttra sig,

3. det finns risk att en under- rättelse skulle göra det avsevärt svårare att genomföra beslutet i ärendet, eller

4. avgörandet inte kan skjutas upp.

Underrättelseskyldigheten gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Verkställighet

Verkställighet och betalningssäkring

23 §

Om återbetalning enligt denna lag inte görs i rätt tid, ska fordran läm- nas för indrivning. Regeringen får meddela föreskrifter om att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

I fråga om återbetalning enligt denna lag gäller vad som sägs om betalningssäkring i 46 kap. 2, 5–7 och 9–22 §§, 68 kap. 1 §, 69 kap. 13–18 §§ och 71 kap. 1 § skatte- förfarandelagen (2011:1244).

24 §

Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut om sättet för utbetalning enligt 12 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Bestämmelserna i 8, 9, 12 och 24 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 mars 2015.

3. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande för begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen före den 1 april 2015.

4. Bestämmelsen i 23 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som lämnas efter den 31 januari 2015.

5. Om det finns särskilda skäl får Skatteverket medge befrielse från skyldigheten enligt 8 § andra stycket att lämna begäran elektroniskt. Befrielse får medges för högst sex månader från den dag beslut om befrielse fattats. Ansökan om befrielse ska göras senast den 30 april 2015. Prop. 2014/15:10

3 Ärendet och dess beredning

En arbetsgrupp inom Finansdepartementet har utarbetat en promemoria med förslag till förbättringar av husavdragets fakturamodell. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr Fi2013/4585).

I denna proposition behandlas promemorians förslag och bedömningar.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 28 maj 2014 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 3*. Lagrådet har lämnat förslagen utan erinran. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 4*. I förhållande till lagrådsremissens förslag har vissa språkliga och redaktionella ändringar gjorts. Dessutom har vissa tidpunkter i övergångsbestämmelserna justerats, vilket behandlas i avsnitt 6.13.

4 Bakgrund och gällande rätt

4.1 RUT- och ROT-avdragen

Den 1 juli 2007 trädde det så kallade RUT-avdraget i kraft. Det följdes av ROT-avdraget som gäller från och med den 8 december 2008. Syftet med ROT- och RUT-avdragen, gemensamt benämnda husavdraget, är bl.a. att öka arbetsutbudet och därigenom stimulera sysselsättningen och tillväxten genom att omvandla sådant arbete som utförs av hushållen själva, där det kan antas att den skattskyldige vid en valmöjlighet sannolikt skulle prioritera att arbeta mer, eller sådant arbete som utförs svart till vitt marknadsarbete.

RUT-avdrag lämnas för följande arbeten:

1. Städarbete eller annat rengöringsarbete som utförs i bostaden.
2. Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
3. Matlagning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden.
4. Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
5. Häck- och gräsklippning samt krattning och ogräsrensning som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
6. Barnpassning som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.
7. Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.
8. Hjälp med läxor och annat skolarbete till elever i skolformer som avses i 10–13, 15 och 18 kap. samt 24 kap. 2–7 §§ skollagen (2010:800) när hjälpen utförs i eller i nära anslutning till bostaden.

ROT-avdrag lämnas för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder. För att omfattas av skattereduktionen ska ROT-arbetet avse ett småhus eller en ägarlägenhet som ägs av den som ansöker om eller begär skattereduktion. Med ägare avses även den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska likställas med ägare. ROT-arbete som avser en lägenhet som upplåtits med bostadsrätt omfattas också av skattereduktionen under förutsättning dels att lägenheten innehas av den som ansöker om eller begär skattereduktion, dels att arbetet utförs i lägenheten och avser sådana åtgärder som bostadsrättshavaren svarar för, så kallat inre underhåll. En lägenhet som upplåtits till en medlem eller delägare i en bostadsförening eller ett bostadsaktiebolag likställs med lägenhet som upplåtits med bostadsrätt.

ROT-avdrag lämnas inte för nybyggnation. För att undvika kringgående av denna begränsning omfattar avdraget inte om- och tillbyggnader som görs på nybyggda småhus under de första fem åren efter småhusets färdigställande.

Husavdraget ges genom skattereduktion. De personer som har rätt till skattereduktion är de som vid beskattningsårets utgång har fyllt 18 år och är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret eller, i vissa fall, begränsat skattskyldiga. Dödsbon har rätt till skattereduktion för arbete som har utförts före dödsfallet.

För rätt till skattereduktion krävs att det utförda arbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern måste vara bosatt i Sverige. Den som begär skattereduktionen kan däremot ha sin bostad i ett annat EES-land. Arbetet får inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne. Det går däremot bra att anlita ett eget bolag så länge inte den anställde som utför arbetet är den som begär reduktion eller någon närstående till denne.

Skattereduktion ges inte för arbete för vilket har lämnats försäkringsersättning eller för vilket bidrag eller annat ekonomiskt stöd har lämnats från staten, en kommun eller ett landsting. Detta gäller oavsett i vilken form stödet lämnats. Om det i anslutning till arbete för vilket försäkringsersättning eller stöd från stat, kommun eller landsting har lämnats även utförs arbete för vilket ersättning eller stöd inte lämnats kan däremot ROT-avdrag ges för det andra arbetet, om detta uppfyller förutsättningarna i övrigt. Det är endast bidrag, stöd eller försäkringsersättning för ett visst arbete som utgör hinder för att arbetet i fråga också ska kunna ge rätt till skattereduktion. I den mån t.ex. ett bidrag särskilt avser kostnad för material hindrar detta således inte att arbetet räknas som husarbete.

Eftersom husavdragets subvention riktas mot arbete omfattar avdraget bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor. Det förekommer att vissa utförare debiterar en särskild administrativ avgift för hantering av begäran om utbetalning enligt fakturamodellen. En sådan avgift ger inte heller rätt till skattereduktion.

Att subventionen är riktad mot arbete innebär att när RUT- och ROT-arbete utförs måste arbetskostnaden särskiljas från övriga kostnader, oavsett om arbetet utförs till fast pris eller på löpande räkning. Med kostnader för arbete avses inte utförarens kostnad för arbete utan vad utföra-

Prop. 2014/15:10 ren debiterar köparen för arbetet. I kostnaden för arbete ingår således också utförarens vinstkostnadspålägg för själva arbetet.

En utförare som begär utbetalning för kostnader som uppges avse arbete men som rätteligen avser t.ex. materialkostnader kan göra sig skyldig till bedrägeri. En köpare som är utföraren behjälplig med detta kan göra sig skyldig till medhjälp till bedrägeri. Om köparen i sin inkomstdeklaration begär skattereduktion för sådana kostnader kan vederbörande göra sig skyldig till skattebrott. Detsamma gäller naturligtvis i fråga om begäran om utbetalning eller begäran om skattereduktion för arbete som rätteligen inte omfattas av husavdraget.

4.2 Fakturamodellen

Tre spår

Det finns tre olika spår inom systemet med skattereduktion.

För det första kan den enskilde anlita en näringsidkare som när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut är godkänd för F-skatt (eller, om arbetet utförs utanför Sverige och utföraren inte har bedrivit näringsverksamhet i Sverige, har intyg eller någon annan handling som visar att företaget i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland genomgår motsvarande kontroll som den som är godkänd för F-skatt).

För det andra kan den enskilde anlita en privatperson som inte är godkänd för F-skatt (däremot inte en näringsidkare som av någon anledning inte är godkänd för F-skatt).

För det tredje kan den enskilde få tjänsterna tillhandahållna som en skattepliktig löneförmån av sin arbetsgivare.

När en näringsidkare anlitas är skattereduktionen 50 procent av arbetskostnaden. Sedan köparen betalat 50 procent av arbetskostnaden betalar Skatteverket resterande 50 procent av arbetskostnaden till näringsidkaren på dennes begäran. Systemet med att näringsidkaren bara debiterar halva arbetskostnaden och får resten av Skatteverket kallas fakturamodellen.

När en privatperson anlitas motsvarar skattereduktionen de arbetsgivaravgifter som redovisas för privatpersonen i en förenklad arbetsgivardeklaration. Avgifterna kan naturligtvis variera eftersom det finns en viss differentiering av arbetsgivaravgifterna. För att den enskilde i dessa fall ska kunna få skattelättnaden direkt slipper den enskilde betala arbetsgivaravgifterna. Detta sker genom att den enskilde i den förenklade arbetsgivardeklarationen gör avdrag med ett belopp som motsvarar de redovisade arbetsgivaravgifterna.

När arbetsgivaravgifter redovisas respektive Skatteverket betalar ut pengar till en näringsidkare tillgodoräknas den enskilde en preliminär skattereduktion. Den enskilde begär därefter slutlig skattereduktion i sin självdeklaration. Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats.

När det gäller löneförmånerna är skattereduktionen 50 procent av arbetskostnaderna. Den enskilde får en lättnad direkt genom att arbetsgivaren inte gör något avdrag för preliminär skatt för förmån av RUT- eller ROT-arbete.

Preliminär och slutlig skattereduktion kan aldrig överstiga 50 000 kronor per skattskyldig och år. En preliminär skattereduktion tillgodoräknas i den ordning som den registreras. Slutlig skattereduktion för arbeten för vilka preliminär skattereduktion har tillgodoräknats tillgodoräknas med ett belopp motsvarande den preliminära skattereduktionen. Om köparen vid beskattningen inte har tillräckligt med slutlig skatt att räkna av mot den preliminära skattereduktion som tillgodoräknats löpande under året får vederbörande betala ytterligare skatt. En sådan påverkan på köparens slutliga skatt påverkar dock inte gjorda utbetalningar till utförare. Vid taxeringen 2011 fick ca 43 000 skattskyldiga en lägre slutlig skattereduktion än vad som preliminärt tillgodoräknats. Sammanlagt blev deras slutliga skattereduktion 440 miljoner kronor lägre än den preliminära skattereduktionen.

Skatteverket ska på begäran av köparen lämna denne ett särskilt meddelande om den totala preliminära skattereduktionen som tillgodoräknats. Syftet med detta är att i någon mån tillgodose utförarnas intresse av vetskap om köparens aktuella skattemässiga situation, vilket även ligger i köparens intresse, se propositionen Skattereduktion för reparation, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder (prop. 2008/09:178 s. 45). Köparen kan ladda ner detta meddelande via Skatteverkets e-tjänst Husarbete eller verkets app, beställa det på telefon eller få ett intyg vid besök på något av verkets servicekontor.

En begäran om skattereduktion för hushållsarbete ska göras i inkomstdeklarationen för det beskattningsår då

1. utgifter för utfört hushållsarbete har betalats,
2. förmån av hushållsarbete har tillhandahållits, eller
3. ersättning för hushållsarbete har redovisats i en förenklad arbetsgivardeklaration.

Utbetalning och återbetalning enligt fakturamodellen

Om köparen har betalat högst halva utgiften för hushållsarbetet har utföraren rätt att begära utbetalning från Skatteverket med belopp motsvarande den faktiska betalning som köparen har gjort. Den del som utföraren inte har fått betalt för motsvarar i princip köparens skattereduktion. I de fall köparen har betalat mer än halva utgiften kan utföraren begära utbetalning från Skatteverket med högst det belopp som motsvarar differensen mellan den totala utgiften för arbetet och det belopp som köparen har betalat.

En utförare får begära utbetalning från Skatteverket efter det att arbetet har utförts och betalats. Det finns inte något krav på att hela arbetet måste vara slutfört innan någon debitering av köparen, och begäran om utbetalning från Skatteverket, kan ske. Utföraren kan således få utbetalning även för successiva tillhandahållanden av arbeten som han eller hon har fått betalt för.

Skatterättsnämnden har i beslut den 29 juni 2012 (dnr 121-11/D) slagit fast att presentkort kan användas som betalningsmedel vid köp av husarbete. Skatteverket har i ett ställningstagande den 12 oktober 2012 (dnr 131-685764-12/111) ansett att skattereduktion för husarbete kan medges när betalning sker med presentkort som har ett fastställt beloppss-

mässigt värde som motsvarar det som betalats för presentkortet men inte när betalning sker med ett presentkort som avser en viss angiven tjänst.

En begäran om utbetalning ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades. Anledningen till detta är att underlaget för skattereduktionen ska kunna förtryckas i inkomstdeklarationen, se propositionen Ett enklare system för skattereduktion för hushållsarbete (prop. 2008/09:77 s. 39). Efter den 31 januari mister en utförare sin möjlighet att få utbetalning från Skatteverket för arbete som betalats av köparen föregående år. En begäran om utbetalning som kommer in efter detta datum ska således avvisas. Efter som begäran förutsätter att arbetet är utfört, måste utförandet ha skett senast den 31 januari. Om utförandet sker den 1 februari eller senare kan begäran om utbetalning inte prövas.

Begäran ska vara egenhändigt underskriven av utföraren eller av den som är behörig ställföreträdare. En begäran som lämnats för en utförare som är juridisk person, anses ha lämnats av utföraren, om det inte var uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda utföraren.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får enligt 10 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete meddela föreskrifter om eller i enskilda fall medge att begäran om utbetalning får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Med elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande. I så fall får kravet på underskrift av ansökan uppfyllas med elektroniska medel.

Regeringen har i 2 § förordningen (2009:201) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete föreskrivit att Skatteverket får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall medge att begäran om utbetalning får lämnas i form av ett elektroniskt dokument. Sådana föreskrifter finns i Skatteverkets föreskrifter (SKVFS 2009:34) om e-tjänsten Husarbete.

En begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om:

- namn, adress och organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för den som har utfört arbetet,
- köparens personnummer eller samordningsnummer om ett sådant nummer finns,
- debiterad ersättning för husarbeten, betalt belopp samt den dag som betalningen kommit utföraren tillhanda,
- det belopp som utföraren begär från Skatteverket.

Om utbetalningen avser ROT-arbete ska även i fråga om småhus och ägarlägenheter anges småhusets eller ägarlägenhetens beteckning och i fråga om en bostadsrätt lägenhetens beteckning samt föreningens eller bolagets organisationsnummer eller motsvarande.

Skatteverket har därutöver gjort det möjligt att frivilligt ange fakturanummer i begäran om utbetalning.

Skatteverket ska snarast fatta beslut om utbetalning och så snart som möjligt skriftligen meddela köparen om beslutet. Utbetalning ska göras till ett bank- eller kreditmarknadsföretagskonto som utföraren har anmält till Skatteverket. Om utföraren inte har anmält ett sådant konto, får

Skatteverket besluta att utbetalning ska göras på något annat sätt. Utbetalning sker då via utbetalningsavi.

Om Skatteverket helt eller delvis vägrar utbetalning kan såväl utföraren som köparen överklaga beslutet hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. En vägrad utbetalning kan bero på att köparen redan har uppnått taket om 50 000 kronor för skattereduktion eller på att någon annan förutsättning för rätt till skattereduktion brister, som t.ex. att den utförda tjänsten inte omfattas av husavdragssystemet eller att företagaren inte har ett godkännande för F-skatt.

Om Skatteverket har betalat ut ett belopp utan att mottagaren har varit berättigad till det, ska mottagaren snarast underrätta Skatteverket om denna utbetalning. Om utbetalning har skett av ett belopp utan att mottagaren har varit berättigad till det, ska Skatteverket snarast besluta att det felaktiga beloppet ska betalas tillbaka. En utbetalning är felaktig så snart någon av förutsättningarna för utbetalning brister. Det kan t.ex. handla om att det inte är fråga om ett sådant arbete som omfattas av avdrag eller att lämnad uppgift om köparens betalning inte är korrekt. Det kan också vara fråga om att Skatteverket har gjort en felregistrering av belopp eller personnummer.

Om utföraren till köparen betalar tillbaka ett belopp, som tidigare har legat till grund för beslut om utbetalning av ett belopp från Skatteverket, ska utföraren snarast underrätta Skatteverket om denna återbetalning. Om en sådan återbetalning till köparen har skett, ska verket snarast besluta att återbetalning ska ske med ett belopp som motsvarar vad som betalats tillbaka till köparen.

Utföraren och annan mottagare som fått en felaktig utbetalning ska ges tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs, om det inte är onödigt. I fråga om rätten att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan och att få tillfälle att yttra sig över dem gäller bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223).

Ett beslut om återbetalning får inte meddelas efter utgången av det sjätte året efter det beskattningsår som utbetalningen avser. Detta korresponderar med tidsfristen för efterbeskattning, där Skatteverkets beslut som huvudregel måste meddelas inom sex år från utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Återbetalning görs genom insättning på ett särskilt konto för återbetalning. Återbetalningen anses ha gjorts den dag då betalningen har bokförts på det särskilda kontot. Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket fattat beslutet om återbetalning.

Kostnadsränta tas ut på sådant belopp som ska betalas tillbaka efter beslut av Skatteverket. Räntan beräknas från den dag beloppet betalades ut till och med dagen för Skatteverkets beslut om återbetalning. Kostnadsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan enligt 65 kap. 3 § skatteförfarandelagen (2011:1244). Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket helt eller delvis efterge kravet på ränta. Ett sådant skäl kan t.ex. vara att en felaktig utbetalning orsakats av ett misstag hos Skatteverket. Det är inte en förutsättning för eftergift att utföraren begär detta. Skatteverket är oförhindrat att på eget initiativ pröva frågan om eftergift.

Återbetalning ska göras senast den sista dagen i månaden efter den månad då Skatteverket fattat beslutet om återbetalning. Om återbetalning inte görs i rätt tid, ska fordran lämnas för indrivning. Av 3 § förordningen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete framgår att indrivning inte behöver begäras för en fordran som understiger 100 kronor om indrivning inte krävs från allmän synpunkt. Ett beslut om återbetalning gäller inte omedelbart och får därför verkställas först sedan det vunnit laga kraft (se 3 kap. 23 § utsökningsbalken). Överklagandetiden för beslut om återbetalning och andra beslut enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete är tre veckor.

Skatteverkets granskning

Sedan Skatteverket registrerat en begäran om utbetalning som kommit in på papper eller tagit emot en begäran som lämnats elektroniskt via e-tjänsten Husarbete görs en grundkontroll av de köp som begäran avser. Det är främst en formell kontroll enligt inkomstskattelagen och lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. Ärenden som väljs ut för kontroll handläggs av Skattekontoret Västervik. Exempel på saker som kontrolleras är fastighetsägande för ROT-ärenden, att de uppgifter som är obligatoriska i begäran finns angivna och om utbetalning av hela det belopp som begärs för en köpare skulle göra att köparen överskrider det maximala taket på 50 000 kronor i skattereduktion per år.

Samtliga ärenden som passerat den formella kontrollen genomgår en fördjupad kontroll. Syftet med denna så kallade förkontroll är att stoppa misstänkta fuskutbetalningar. En begäran om utbetalning som godkänns vid den fördjupade kontrollen går vidare till utbetalning.

Bland de företag som fått utbetalning görs ett urval. Avstämning sker mot mervärdesskatt, arbetsgivaravgifter och inkomstskatt. Om det visar sig att utbetalning har gjorts felaktigt beslutar Skatteverket om återbetalning.

En utförare som begär utbetalning eller underrättar Skatteverket om felaktig utbetalning ska ge Skatteverket tillfälle att granska underlaget för utbetalning eller återbetalning och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. Avsikten är att Skatteverket, på förekommen anledning i ett enskilt fall eller genom t.ex. ett stickprovsförfarande, ska kunna göra vissa kontroller i syfte att säkerställa att utbetalningar sker på korrekta grunder (prop. 2008/09:77 s. 43). Skyldigheten uppkommer så snart begäran eller underrättelsen gjorts och kvarstår även efter att Skatteverket fattat beslut i ärendet. Skyldigheten kan således t.ex. åberopas när Skatteverket i efterhand vill granska riktigheten av en redan beslutad utbetalning.

Granskningen kan, efter överenskommelse, ske på plats hos utföraren. Det finns inget hinder mot att en sådan granskning sker samtidigt som en revision enligt skatteförfarandelagen.

Det finns vidare inget formellt hinder mot att Skatteverket i ett enskilt fall till någon som uppges vara köpare av husarbete riktar frågor kring underlag och andra uppgifter som lämnats av en utförare.

Ett godkännande för F-skatt ska meddelas om vissa krav är uppfyllda, bl.a. ska den sökande bedriva eller ha för avsikt att bedriva näringsverksamhet i Sverige. Skatteverket fattar beslut om med vilket belopp F-skatt ska betalas och den skattskyldige betalar själv in F-skatten. För fysiska personer får godkännandet för F-skatt förenas med villkor att den endast får återopas i näringsverksamheten. Avsikten är att fysiska personer som vid sidan av näringsverksamheten har en anställning ska betala den preliminära skatten på lönen genom skatteavdrag på samma sätt som andra anställda.

Av 9 kap. 1 § andra stycket 3 a och b skatteförfarandelagen (2011:1244) framgår att ett godkännande för F-skatt under vissa förutsättningar inte ska meddelas. Det gäller bl.a. om den sökande inom de senaste två åren har brutit mot ett villkor om att godkännandet bara får återopas i näringsverksamheten eller på annat sätt missbrukat ett godkännande för F-skatt och missbruket inte är obetydligt eller om den sökande inte har redovisat eller betalat skatter eller avgifter enligt lagen eller motsvarande utländska skatter eller avgifter i en utsträckning som inte är obetydlig.

Enligt 9 kap. 4 § första stycket 2 skatteförfarandelagen ska Skatteverket återkalla ett godkännande för F-skatt om förutsättningarna för godkännande för F-skatt inte är uppfyllda enligt 9 kap. 1 § andra stycket. Om det finns särskilda skäl, får Skatteverket avstå från återkallelse enligt första stycket 2.

4.4 Betalningssäkring

Med betalningssäkring avses att Skatteverket tar en betalningsskyldigs egendom i anspråk för att säkerställa betalning av skatt, avgift, särskild avgift eller ränta (46 kap. 2 § skatteförfarandelagen [2011:1244]).

Syftet med betalningssäkring är att i situationer då det finns en påtaglig risk för att den som är betalningsskyldig drar sig undan sin skyldighet tillfälligt säkerställa det allmännas fordringsanspråk till dess att fordringen frivilligt betalas eller kan bli föremål för indrivning. Betalningssäkring liknar institutet kvarstad. Det är en provisorisk åtgärd som ligger vid sidan av det ordinarie förfarandet att bestämma och debitera skatter och avgifter. Betalningssäkring är en tvångsåtgärd som får användas endast när vissa särskilt angivna förutsättningar är uppfyllda.

Betalningssäkring ersätter inte utmätning. Egendom som betalningssäkrats måste i princip utmätas innan betalning kan erhållas ur egendomen.

Beslut om betalningssäkring meddelas av allmän förvaltningsdomstol efter ansökan av Skatteverket. För att betalningssäkring ska kunna beslutas krävs att det finns en fordran. Denna behöver dock inte vara fastställd. Om betalningsskyldigheten inte är fastställd, får betalningssäkring beslutas bara om det är sannolikt att skyldigheten kommer att fastställas. En betalningssäkring får i sådana fall inte avse ett högre belopp än det belopp betalningsskyldigheten sannolikt kommer att fastställas till. Det

Prop. 2014/15:10 ska också finnas en påtaglig risk för att den betalningsskyldige undandrar sig att betala fordringen. Vidare ska betalningsskyldigheten avse ett betydande belopp och den tidsperiod som betalningsskyldigheten avser ska ha gått till ända. Betalningssäkringsåtgärden ska dessutom vara proportionerlig.

Ett beslut om betalningssäkring ska upphävas helt eller delvis om det inte längre finns förutsättningar för beslutet eller beslutet av någon annan anledning inte bör kvarstå.

5 Behovet av en förändring

Husavdraget har ökat sysselsättningen och företagandet samt minskat svartarbetet och bidragit till en generellt minskad acceptans för svartarbete. Fakturamodellen för husavdraget innebär att den enskilde får skattelättnaden redan i samband med betalningen. Före fakturamodellens utförande kunde köparen få ligga ute med pengarna i upp till 23 månader (om arbetet betalades i början av januari år 1 och inkomstbeskattningen blev klar först i slutet av november år 2).

Enligt Skatteverkets kontroller är felaktigheterna inom husavdraget inte större än inom andra områden. Fakturamodellen ger Skatteverket ett kontrollverktyg i form av kännedom om företags intäktsflöden, vilket kan ställas i relation till t.ex. redovisade löner och socialavgifter och redovisad mervärdesskatt.

Skatteverket fick i juni 2011 ett regeringsuppdrag att följa upp och utvärdera modellen. I uppdraget ingick även att lämna förslag till lagändringar på skatteområdet som bedömdes lämpliga.

Skatteverket redovisade sitt uppdrag i en rapport den 28 februari 2012 (dnr Fi2011/2962). I rapporten redovisade verket dels vissa konkreta förslag till lagändringar, dels vissa idéer som kunde behöva utredas vidare.

Det har vidare uppmärksammats att det vid ROT-arbeten som utförs som totalentreprenad till fast pris förekommer att kostnader som rätteligen är materialkostnader, vilka inte ger rätt till skattereduktion för husarbete, felaktigt uppges vara arbetskostnader som ger rätt till skattereduktion. Det ska dock framhållas att oriktiga fördelningar av totalkostnaderna mellan arbetskostnader och andra kostnader i sig inte är något som är specifikt begränsat till enbart fastprisavtal.

I budgetpropositionen för 2014 uttalades en avsikt att arbeta vidare med att utveckla fakturamodellen för husavdraget i syfte att förbättra dess funktion (prop. 2013/14:1, utgiftsområde 24, s. 58 och 73).

6.1 Förbättrat underlag vid begäran om utbetalning

Regeringens förslag: Utförarens begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material samt vilken typ av arbete som har utförts.

Regeringens bedömning: Skatteverket bör meddela verkställighetsföreskrifter om indelningen av RUT- och ROT-arbeten i olika typer av arbeten.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Brotsförebyggande rådet (Brå)* anser att det är angeläget att på ett kostnadseffektivt sätt öka kontrollmöjligheterna och välkomnar förslaget. Det finns enligt Brå inom byggbranschen aktörer som har både kunskap och erfarenhet av att ”anpassa” fakturor för att göra materialkostnader avdragsgilla. Myndigheten vet från intervjuer i sin forskning att sådant sker även vid RUT-bedrägerier. *Ekobrottsmyndigheten* anser att det är väsentligt att det införs krav på att i begäran om utbetalning ange om underentreprenörer anlåtats för ROT-arbeten och i sådana fall ange vilka företag som anlåtats. *Tillväxtverket* anser att det inte framgår på vilket sätt ett ökat uppgiftslämnande kommer att leda till en avsevärt mer effektiv kontroll eller en ökad nytta för företag som vill göra rätt och avstyrker förslaget. *Almega* anför att arbetskostnaden i RUT-branschen i det närmaste är synonym med totalkostnaden och anser att företag i den branschen inte ska behöva lämna uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material. *Byggbranschen i samverkan*, vars remissvar *Elektriska Installatörsorganisationen* hänvisar till, och *Sveriges Byggindustrier* anför att redovisningen av antalet arbetade timmar vid fast pris inte överensstämmer med praxis men menar att det trots allt finns grund för att kräva detta i syfte att vårda fakturamodellen. Organisationerna föreslår att det görs en utvärdering av det ökade uppgiftslämnandet om några år för att se om det har fungerat som ett effektivt verktyg för att motverka felaktigt användande av gemensamma skattemedel ställt i proportion till den ökade administrationen. Organisationerna undrar även om de lämnade uppgifterna kommer att vara offentliga och tillgängliga för den som vill ta del av dem, t.ex. kunder och konkurrenter. *Föreningen Svenskt Näringsliv* ifrågasätter nyttan av den ökade uppgiftsskyldigheten eftersom det råder avtalsfrihet och fri prissättning för RUT- och ROT-tjänster. Uppgiftsskyldigheten kan ge intrycket att en rimlighetsbedömning ska göras av prissättningen. Ett sådant krav framgår inte av lagtexten. Föreningen anser att förslaget inte bör genomföras. *Företagarna* anser att den ökade uppgiftsbördan inte är en proportionell åtgärd för att åstadkomma effektiv kontroll eller stävja fusk och att förslaget inte bör genomföras. *Hemfrid AB* föreslår att en utförare som alternativ till att rapportera arbe-

tade timmar ska kunna välja att i stället rapportera fakturerade timmar. *HSB Omsorg AB* anför att förslaget kommer att medföra väsentligt ökad administration för företaget. Att få fram arbetade timmar per faktura skulle kräva extra administrativ tid och är orimligt att begära från företag som begär utbetalning för RUT-arbete. Uppgiftslämnandet bör vara oförändrat för företag som begär utbetalning för RUT-arbete. *MyAcademy Sweden AB* undrar hur man avser hantera de fall då man fakturerar husarbete och material vid två olika tidpunkter och på två olika fakturor. *Näringslivets Regelnämnd* anser att en utvidgad uppgiftsskyldighet endast kommer att innebära ökad administrativ börda för företagen utan reell tillkommande nytta för Skatteverket och avstyrker förslaget. Det råder avtalsfrihet och fri prissättning för ROT- och RUT-tjänster och det finns (och föreslås) inte några beloppsgränser för hur höga eller låga arbetskostnaderna får vara. Spannet för olika variationer i prissättning kommer att vara betydande, vilket innebär att det saknas grund för Skatteverket att göra en bedömning om ett fakturerat belopp ska omfördelas mellan arbetskostnad och materialkostnad. *Geotec* föreslår att det fortsättningsvis ska gå att använda de schabloner som Skatteverket och branscher kommit överens om i kombination med att den aktuella fakturan bifogas ansökan.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Husavdrag ges endast för arbetskostnader och en begäran om utbetalning ska därför endast avse utbetalning för sådana kostnader. Om en utförare begär utbetalning för arbetskostnader när kostnaderna i själva verket avser hela eller delar av kostnaderna för t.ex. material är detta felaktigt. En begäran om utbetalning avseende annat än arbetskostnader ska vägras. Motsvarande gäller vid beskattningen om en skattskyldig begär skattereduktion för sådana kostnader. Skatteverket är således inte bundet av hur köpare och utförare i ett visst fall sinsemellan valt att rubricera en viss ersättning.

Som redovisats i avsnitt 4.1 ingår i kostnaden för arbete utförarens vinstkostnadspålägg för själva arbetet. Däremot ingår inte vinstkostnadspålägg för t.ex. material, utrustning och resor, även om sådana pålägg skulle läggas samman med arbetskostnadens pålägg och rubriceras som kostnader för arbete. Det finns däremot inte något som hindrar att en utförare t.ex. debiterar köparen för material till ett självkostnadspris eller med ett mycket lågt pålägg och bara tar ut fullt vinstkostnadspålägg för arbetet, så länge pålägget för arbete inte är beräknat på ett sådant sätt att utföraren i själva verket kompenseras för avsaknaden av pålägg för materialet. Avsikten är inte att förhindra eller försvåra att utförare använder sig av prissättning som ett konkurrensmedel utan att förhindra att köparen ges skattereduktion för kostnader som rätteligen avser något annat än arbete.

Kravet på uppgiftslämnande i utförarens begäran om utbetalning är relativt begränsat när det gäller det utförda arbetet i sig. Avsikten har varit att hålla den administrativa bördan nere för såväl utförare som för Skatteverket. Utöver identifikationsuppgifter för köpare och utförare behöver utförarens begäran om utbetalning i dag endast innehålla debiterad ersättning för husarbeten, betalt belopp, den dag som betalningen kommit utföraren tillhanda och det belopp som utföraren begär från Skatteverket. Det innebär emellertid inte att Skatteverket är hänvisat till

att enbart basera sin prövning av utförarens rätt till utbetalning på de uppgifter som lämnas i begäran om utbetalning. Som redogjorts för i avsnitt 4.2 ska en utförare som begär utbetalning ge Skatteverket tillfälle att granska underlaget för utbetalning och lämna de uppgifter som behövs för granskningen. Om så inte sker kan följden bli att en begärd utbetalning vägras eller att en tidigare gjord utbetalning krävs tillbaka.

Som nämnts i avsnitt 5 förekommer det att kostnader som inte är arbetskostnader och därmed inte ger rätt till skattereduktion för husarbete felaktigt uppges vara arbetskostnader. Det är mot denna bakgrund angeläget att öka möjligheterna att förebygga och förhindra fusk och missbruk när det gäller skattereduktionens avgränsning till arbetskostnader. Underlaget kring det utförda arbetet i begäran om utbetalning bör därför förbättras. Regeringen anser, till skillnad från *Tillväxtverket*, *Företagarna* och *Näringslivets Regelnämnd*, att en sådan åtgärd är nödvändig. Syftet med en sådan förbättring är att ge Skatteverket ett fylligare underlag för urval av vilka utförare som ska kontrolleras närmare. Samtidigt är det viktigt att inte öka den administrativa bördan för utförarna eller för Skatteverket mer än vad som är nödvändigt för att åstadkomma en effektivare kontroll.

Förslaget är att begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än arbete och material samt vilken typ av arbete som har utförts. Dessa uppgifter kan ställas i relation till varandra och till uppgiften om debiterad ersättning för arbetet för att ge Skatteverket en bredare bild av det utförda hushållsarbetet. En uppgift om antalet arbetade timmar ger tillsammans med uppgifterna om debiterad ersättning för hushållsarbete och det belopp som begärs utbetalt från Skatteverket en timpenning som i sin tur kan ställas i relation till vilken typ av arbete som har utförts och till övriga debiterade ersättningar. Det råder naturligtvis, som *Föreningen Svenskt Näringsliv* och *Näringslivets Regelnämnd* framhållit, avtalsfrihet och fri prissättning för RUT- och ROT-tjänster. En timpenning ställd i relation till det utförda arbetet ger emellertid en indikation på rimligheten i fördelningen av den totala ersättningen mellan den ersättning för arbete som ger rätt till skattereduktion och ersättning för annat som inte ger rätt till skattereduktion.

Som framhållits ovan är syftet med det förbättrade underlaget att ge Skatteverket ett fylligare underlag för urval av vilka utförare som ska kontrolleras närmare. Det är normalt först i samband med en sådan närmare kontroll som det kommer att vara möjligt för verket att ta ställning i fråga om riktigheten av fördelningen av den totala ersättningen. Det är inte, som *Föreningen Svenskt Näringsliv* berört, fråga om att göra en allmän rimlighetsbedömning av vad köparen betalat för arbete utan om att bedöma om uppgivna kostnader för arbete verkligen också avsett arbete. Skatteverkets uppgift i denna del skiljer sig inte nämnvärt från t.ex. verkets uppgift när det gäller att bedöma riktigheten av gjorda avdrag vid inkomstbeskattningen.

Det finns inget som hindrar att Skatteverket vid en sådan bedömning t.ex. hämtar ledning i branschvisa schabloner av det slag som *Geotec* hänvisat till. Regeringen anser däremot inte att beräkningen av arbetskostnad bör lagregleras (se avsnitt 6.3).

Hemfrid AB har föreslagit att en utförare som alternativ till att uppge arbetade timmar ska kunna välja att i stället uppge fakturerade timmar. Som framgår av avsnitt 4.2 får en utförare begära utbetalning från Skatteverket efter det att arbetet har utförts och betalats. Det finns inget som hindrar att köparen betalar sin del av arbetskostnaden i förskott men för att Skatteverket ska kunna betala ut resterande medel krävs att arbetet faktiskt har utförts. Eftersom utbetalning således förutsätter arbetad tid, och då avsikten är att förebygga och förhindra fusk och missbruk i form av att kostnader för annat än arbete faktureras som arbetskostnader är det naturligt att uppgiften om tid ska avse arbetad tid och inte fakturerad tid. Regeringen anser till skillnad från *HSB Omsorg AB* inte att det är orimligt att kräva att företaget som begär utbetalning för RUT-arbete uppger arbetad tid.

Uppgiften om antalet arbetade timmar ska lämnas oavsett om arbetet utförts till fast pris eller på löpande räkning. Med arbetade timmar avses faktiskt arbetade timmar. Det innebär t.ex. att om arbetskostnaden enligt ett fastprisavtal beräknats med utgångspunkt i en arbetad tid om tio timmar men arbetet i själva verket kommit att ta åtta timmar är det åtta timmar som ska anges som arbetad tid.

Det ska i sammanhanget noteras att när arbete utförs till fast pris torde arbetskostnaden normalt vara beräknad med beaktande av en riskpremie för tidsåtgången. Det innebär att priset per faktiskt arbetad timme i många fall kan bli högre än ett motsvarande timpris hade varit vid samma tidsåtgång om arbetet hade utförts på löpande räkning. Ett högre pris per arbetad timme vid fastprisavtal innebär därför inte med automatik att den debiterade ersättningen för arbete överstiger vad som kan anses rimligt för arbetet i fråga.

Det förtjänar att framhållas att avtal om fasta priser ger köparen en förutsägbarhet genom att denne på förhand vet vad en viss åtgärd kommer att kosta och inte behöver vara orolig för skenande utgifter. Detta kan för en del personer vara en grundläggande förutsättning för att över huvud taget kunna eller vilja anlita hjälp. Avsikten med att förbättra underlaget vid begäran om utbetalning är inte att förhindra eller försvåra användandet av fastprisavtal utan att förhindra att köparen ges skatte-reduktion för kostnader som rätteligen avser något annat än arbete.

MyAcademy Sweden AB har lyft frågan om hur uppgiftslämnandet ska hanteras när arbete och material faktureras separat. Uppgifter om debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än arbete och material ska uppges oavsett om debiteringen av dessa ersättningar sker i samma sammanhang som debiteringen av ersättningen för arbete eller på separat räkning. Det avgörande är om materialet m.m. har samband med de RUT- eller ROT-tjänster som arbetskostnaden avser. Eftersom utbetalning som nämnts ovan förutsätter att arbetet har utförts måste materialåtgången för ett visst arbete rimligen vara känd när utbetalning begärs.

Debiterad ersättning för annat än arbete och material kan vara t.ex. kostnader för resor och maskinkostnader. För utförare som debiterar en särskild administrativ avgift för hantering av begäran om utbetalning enligt fakturamodellen ryms även en sådan avgift i denna post.

Almega och *HSB Omsorg AB* har invänt mot förslaget att ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i begäran om utbetalning gäller lika för

RUT-arbeten och ROT-arbeten. Företag som utför RUT-arbete torde typiskt sett mindre ofta tillhandahålla material till köparen. Som *Brå* redogjort för i sitt remissyttrande förekommer det emellertid fusk med materialkostnader även vid RUT-arbete. Det finns därför inte tillräckliga skäl att göra skillnad i uppgiftslämnandet mellan RUT-arbete och ROT-arbete. En utförare som inte har debiterat någon ersättning för material eller ersättning för annat än hushållsarbete och material får fylla i 0 (noll) kronor i dessa delar av sin begäran.

När det gäller uppgifter om vilken typ av arbete som har utförts är det inte lämpligt att i lagstiftningen reglera den närmare indelningen av RUT- och ROT-arbeten i olika typer av arbeten. Det bör i stället överlämnas till Skatteverket att meddela verkställighetsföreskrifter om denna indelning.

Ekobrottsmyndigheten har framfört synpunkten att det bör införas krav på att i begäran om utbetalning ange om underentreprenörer anlitas för ROT-arbeten och vilka företag som i så fall anlitas. Sådana uppgifter har dock ingen egentlig relevans för den nu aktuella frågan om att kostnader som rätteligen avser något annat än arbete felaktigt uppges vara kostnader för arbete.

Byggbranschen i samverkan, vars remissvar *Elektriska Installatörsorganisationen* hänvisar till, och *Sveriges Byggindustrier* har berört frågan om offentlighet för uppgifter som lämnas i en begäran om utbetalning. De uppgifter som lämnas i begäran om utbetalning ingår som ett led i Skatteverkets verksamhet avseende bestämmande av skatt och faller därför under skattesekretessen enligt 27 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Beslut rörande utbetalning är inte ett sådant beslut som enligt 27 kap. 6 § samma lag är undantaget från skattesekretessen.

Organisationerna har även föreslagit att det om några år görs en utvärdering av ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i begäran om utbetalning. Frågan om det ändrade uppgiftslämnandet är något som bör ingå i en framtida uppföljning av husavdragssystemet.

6.2 Bifogande av faktura eller kvitto till begäran om utbetalning

Regeringens bedömning: Det bör inte införas ett krav på att faktura eller kvitto bifogas en begäran om utbetalning.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Byggbranschen i samverkan*, vars remissvar *Elektriska Installatörsorganisationen* hänvisar till, och *Sveriges Byggindustrier* anser att det effektivaste ur ett kontrollperspektiv vore att utföraren alltid ska bifoga en fakturakopia, där material- och arbetskostnad samt arbetskaraktär framgår, men förstår samtidigt argumentationen avseende den ökade administrativa bördan. *Geotec* föreslår att det fortsättningsvis ska gå att använda de schabloner som Skatteverket och branscher kommit överens om i kombination med att den aktuella fakturan bifogas ansökan.

Skälen för regeringens bedömning: Det framförs ibland att det borde införas ett krav på att utföraren alltid ska bifoga faktura eller kvitto vid begäran om utbetalning. I samband med fakturamodellens införande togs uttrycklig ställning mot ett krav på bifogande av faktura (prop. 2008/09:77 s. 39).

Ett krav på att bifoga faktura till begäran om utbetalning skulle innebära en ökad administrativ börda för såväl utförarna som Skatteverket, oavsett om fakturan lämnas i pappersform eller elektroniskt. Det skulle också kunna försvåra för vissa företag, främst mindre sådana, att lämna begäran elektroniskt.

De uppgifter som skulle kunna hämtas ur fakturan eller kvittot och som är av omedelbart intresse för Skatteverkets granskning kan redovisas i själva begäran. Uppgifterna kan då lämnas på ett enhetligt och strukturerat sätt som gör det enkelt att utläsa dem. Skatteverket har under 2011 och 2012 registrerat över tre miljoner köp per år inom ramen för husavdraget. Under 2013 registrerades närmare fyra miljoner köp. Ett krav på att faktura eller kvitto ska bifogas skulle kräva antingen att Skatteverkets handläggare manuellt letar efter uppgifter i miljontals inskickade handlingar som skulle kunna vara utformade på i princip lika många olika sätt som det finns utförare, eller att det infördes en statlig detaljreglering av hur fakturor eller kvitton för RUT- och ROT-arbete utformas. Inget av dessa båda alternativ framstår som rimligt. Skatteverket har alltid möjlighet att begära in underliggande fakturor eller annat underlag om det anses behövligt i det enskilda fallet. Det bör mot bakgrund av vad som nu anförts inte införas ett generellt krav på att bifoga faktura till begäran om utbetalning. *Geotec* har föreslagit användning av schabloner i kombination med bifogande av faktura. Regeringen föreslår dock ingen lagreglering av beräkning av arbetskostnad (se avsnitt 6.3). Det finns däremot inget som hindrar att Skatteverket vid bedömning av vad som utgör arbetskostnad hämtar ledning i branschvisa schabloner (se avsnitt 6.1).

6.3 Reglering av beräkningen av arbetskostnad

Regeringens bedömning: Det bör inte införas någon reglering av hur arbetskostnad beräknas eller någon gräns för hur hög arbetskostnad per arbetad timme som kan ge skattereduktion.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Svenska Värmepumpföreningen* anser att det är en allvarlig miss att inte införa en lagstadgad schablon för beräkning av arbetskostnad i vissa branscher. Den schablonregel som Skatteverket och branschen kom överens om redan 2009 är både rimlig och rättvis till sin konstruktion, lätt att följa upp och handlägga och kanske framför allt allmänt accepterad av branschen. Men den behöver bli tvingande snarare än rekommenderad. *Geotec* föreslår att det fortsättningsvis ska gå att använda de schabloner som Skatteverket och branscher kommit överens om i kombination med att den aktuella fakturan bifogas ansökan.

Skälen för regeringens bedömning: Eftersom skattereduktion för husarbete bara ges för arbetskostnad framförs det ibland att det skulle behöva författningsregleras hur arbetskostnad beräknas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas mellan arbetskostnader och andra kostnader som t.ex. materialkostnader.

En schablon för beräkning av arbetskostnader skulle vara ett påtagligt ingrepp i avtalsfriheten och det civilrättsliga förhållandet mellan köpare och utförare. Att, som *Svenska Värmepumpföreningen* föreslagit, lagreglera arbetskostnaden endast för vissa branscher framstår som märkligt och riskerar dessutom att leda till gränsdragningsproblem. Det är svårt att se hur schablonregler för beräkning av arbetskostnader skulle kunna utformas för att fungera för den mängd av olika tjänster som ryms inom RUT- och ROT-avdragen. Detta gäller oavsett om reglerna skulle ges i lag, förordning eller föreskrifter och oavsett hur diversifierad schablon som används. En schablon skulle svårigen kunna ta hänsyn till individuella prisvariationer relaterade till t.ex. yrkeserfarenhet eller lokala förutsättningar. Den skulle samtidigt riskera att motverka utveckling av nya tjänster och förädling av befintliga tjänster till nackdel för köpare, utförare och samhällsekonomin i stort.

Sådana regler vore också lätta att kringgå, t.ex. genom att en ”påtvindad” lägre timkostnad kompenseras genom att antalet uppgivna arbetade timmar justeras. Hur arbetskostnaden beräknas är en fråga som lämpligen bör avgöras i rättstillämpningen i det enskilda fallet. Regeringen anser således inte att beräkningen av arbetskostnad bör lagregleras. Det finns däremot inget som hindrar att Skatteverket vid en bedömning om uppgivna kostnader för arbete verkligen också avsett arbete t.ex. hämtar ledning i branschvisa schabloner av det slag som *Svenska Värmepumpföreningen* och *Geotec* hänvisat till.

Det har även framförts som ett alternativ att man skulle kunna begränsa skattereduktionen till högst ett visst belopp per timme. Det skulle kunna uppnås genom att Skatteverket får upprätta en förteckning över vilka timkostnader som ger rätt till skattereduktion för olika branscher eller genom ett enhetligt schablonbelopp som utgör tak för husavdrag, oavsett vilka RUT- eller ROT-tjänster som utförs. Oavsett vilken metod som väljs skulle en sådan begränsning kunna kringgås genom ett angivande av felaktigt antal timmar.

Det finns vidare en påtaglig risk att ett tak, oavsett om det är ett tak för beräkning av arbetskostnad eller ett tak för skattereduktionens storlek per timme – i vart fall på sikt – skulle verka prishöjande i branscher eller hos enskilda utförare som nu har en lägre timkostnadsnorm än en vald schablon. Ett system med förteckningar från Skatteverket skulle dessutom öka den administrativa bördan för såväl de utförare som begär utbetalningar som Skatteverket.

Mot bakgrund av det ovan anförda kan införandet av en reglering av hur arbetskostnad beräknas eller en gräns för hur hög arbetskostnad per timme som kan ge skattereduktion inte ses som en framkomlig väg för att motverka fusk och missbruk. Det bedöms därför inte som meningsfullt att utreda dessa frågor ytterligare.

Regeringens förslag: En begäran om utbetalning ska lämnas elektroniskt. Kravet på att ansökan ska vara egenhändigt underskriven ändras till ett krav på att den ska vara undertecknad.

Regeringens bedömning: Skatteverket bör meddela verkställighetsföreskrifter om lämnande av elektronisk begäran om utbetalning.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian innehöll dock inget förslag om dispens från skyldigheten att lämna begäran om utbetalning elektroniskt.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *HSB Omsorg AB* anför att företaget avser att starta med enbart elektronisk begäran redan innan en eventuell ny lag träder i kraft. *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Företagarna* och *Näringslivets Regelnämnd* avstyrker förslaget. *Föreningen Svenskt Näringsliv* anför att förslaget skulle slå särskilt hårt mot mindre företag och innebära en konkurrensnackdel i förhållande till stora företag med större tekniska möjligheter. Formkraven bör utformas med hänsyn till hela spannet av utförare och flexibiliteten och valfriheten bör inte begränsas. *Företagarna* anför att Sverige har en hög andel äldre företagare, varav en hel del inte har gått över till elektronisk rapportering till myndigheter. Ett obligatorium riskerar att leda till att äldre företagare väljer att lägga ned verksamheten i förtid. *Näringslivets Regelnämnd* anser att det inte har kunnat visas att nyttan överstiger kostnaderna. *Tillväxtverket* anser att förslaget begränsar valfriheten för företagen. Vidare saknar konsekvensutredningen uppgift om hur många företag som berörs och kostnaden att anskaffa utrustning eller anlita ombud för att kunna lämna begäran elektroniskt. Ett alternativ till reglering är att i stället uppmuntra utförare att lämna sin begäran elektroniskt genom att informera om fördelarna. *Almega* är positivt till möjligheten att lämna uppgifter elektroniskt men anser att det även framgent ska finnas möjlighet att lämna uppgifter skriftligen. Det finns fortfarande flera mindre aktörer som inte har haft möjlighet eller förmågan att hantera fakturahanteringen elektroniskt. *HomeMaid Hemservice AB* har ingen invändning mot att begäran ska lämnas elektroniskt men förespråkar att kravet på elektronisk begäran inte görs absolut. Ett generellt krav på elektronisk begäran skulle föranleda små aktörer större administrativa och IT-mässiga kostnader. *Byggbranschen i samverkan*, vars remissvar *Elektriska Installatörsorganisationen* hänvisar till, och *Sveriges Byggindustrier* anför att kravet på att begäran ska lämnas elektroniskt kan skapa problem för de minsta företagen men menar samtidigt att den övergripande erfarenhetsmässiga kvalitetsaspekten är överordnad.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Som framgår av avsnitt 4.2 kan en begäran om utbetalning enligt fakturamodellen lämnas såväl på papper som i elektronisk form. Skatteverket har i sin rapport om uppföljning och utvärdering av fakturamodellen föreslagit att en begäran om utbetalning endast ska kunna lämnas elektroniskt.

Begäran som lämnas till Skatteverket på papper är behäftade med fel i större utsträckning än vad som är fallet med begäran som lämnas elektro-

niskt. Att avskaffa möjligheten att begära utbetalning på papper skulle medföra färre felaktiga begäran eftersom det när en elektronisk begäran lämnas görs en kontroll av att alla obligatoriska uppgifter är ifyllda och även en viss formaliakontroll. Om begäran saknar obligatoriska uppgifter kan den inte lämnas innan begäran har kompletterats. Om brister eller otydligheter framkommer under kontrollen av en begäran kan en komplettering göras snabbare inom det elektroniska systemet. En utförare som lämnar en begäran elektroniskt kan således få en snabbare hantering än om begäran hade lämnats på papper. Elektronisk begäran medför således fördelar både för utföraren och för Skatteverket. Exempel på fel som helt kan undvikas om begäran om utbetalning kommer in via Skatteverkets e-tjänst är summeringsfel, avsaknad av obligatoriska uppgifter, avsaknad av undertecknande av utföraren och att betalningsdatum angetts som en senare dag än ansökningsdagen.

Mot denna bakgrund anser regeringen – till skillnad mot vad bl.a. *Föreningen Svenskt Näringsliv*, *Företagarna* och *Näringslivets Regelnämnd* anfört – att en begäran om utbetalning från Skatteverket bör göras elektroniskt. Regeringen föreslår därför att möjligheten att i pappersform begära utbetalning slopas och att 10 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete om förutsättningar för elektroniskt lämnande av begäran om utbetalning ska upphöra att gälla. Kravet på att ansökan ska vara egenhändigt underskriven föreslås ändras till ett krav på att den ska vara undertecknad. Begreppet underteckna har i skatteförfarandelagen ansetts kunna användas i fråga om elektroniskt uppgiftslämnande, se propositionen Skatteförfarandet (prop. 2010/11:165 s. 346) och bör ges samma innebörd här. Skatteverket bör meddela verkställighetsföreskrifter om lämnande av elektronisk begäran om utbetalning.

Under 2013 gjordes ca 45 procent av alla begäran om utbetalningar elektroniskt. Trenden är dock ökande och under mars 2014 var siffran 51 procent. Den som inte själv har eller vill skaffa den utrustning som behövs för att lämna begäran om utbetalning elektroniskt har möjlighet att anlita ett ombud – se avsnitt 6.10 om anlitan av ombud. Det kan dock för att underlätta övergången till ett elektroniskt uppgiftslämnande vara motiverat att i ett övergångsskede i enskilda fall låta utförare lämna begäran om utbetalning i pappersform. Detta gäller främst beträffande små företag som befinner sig i ett uppstartsskede. Det kan vara så att utföraren inte har haft råd eller möjlighet att skaffa nödvändig utrustning eller att anlita ett ombud. Skatteverket bör därför ges rätt att efter ansökan bevilja dispens från kravet att begäran om utbetalning ska lämnas elektroniskt om det finns särskilda skäl. Ett särskilt skäl kan t.ex. vara att utföraren befinner sig i ett uppstartsskede eller av någon annan anledning inte har tillgång till nödvändig utrustning och det inte skäligen kan krävas att utrustning anskaffas inom kort.

För att inte urholka huvudregeln om elektroniskt uppgiftslämnande bör dispens inte kunna lämnas på obestämd tid. Regeringen föreslår därför, i avsnitt 6.13, att dispens ska kunna medges för högst sex månader räknat från dagen för dispensbeslutet, vilket t.ex. bör ge en utförare som inte har nödvändig utrustning ett skäligt rådrum för att anpassa sig till ett elektroniskt uppgiftslämnande. Ansökan om befrielse ska göras senast den 30 april 2015.

Kravet på att begäran om utbetalning ska lämnas elektroniskt kommer att följas upp med en utvärdering. En sådan utvärdering kommer att ske så snart det är möjligt efter att systemet hunnit tillämpas en tid. Det nya systemet föreslås träda i kraft den 1 januari 2015 (se avsnitt 6.13) och utvärderingen kommer att kunna påbörjas tidigast under våren 2016.

6.5 Betalning med ett spårbart betalningsmedel

Regeringens bedömning: Det bör inte införas ett krav på att köparens betalning ska göras med ett spårbart betalningsmedel.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Förvaltningsrätten i Linköping* finner att det skulle vara värdefullt med ett krav på betalning med spårbara betalningsmedel. *Ekobrottsmyndigheten* anser det bör införas ett krav på spårbart betalningsmedel. Att förslaget om spårbart betalningsmedel förkastats innebär att såväl Skatteverket som Ekobrottsmyndigheten mister en möjlighet att utöka ”verktygslådan” för att utreda en ofta svårutredd brottslighet. *Kronofogdemyndigheten* anser att betalning av ROT- och RUT-arbeten alltid bör ske med ett spårbart betalningsmedel. De nackdelar detta kan innebära uppvägs av behovet för Skatteverket att kunna kontrollera och beivra fusk och missbruk. För seriösa utförare är det även säkrare att slippa hantera kontanter. Kravet innebär inte att kontantbetalningar i stort avskaffas.

Skälen för regeringens bedömning: Skatteverket har i sin rapport om uppföljning och utvärdering av fakturamodellen anfört att det för att upprätthålla en sund konkurrens inom de branscher som utför RUT- och ROT-arbete finns skäl att överväga om det för rätt till utbetalning och skattereduktion bör införas ett krav på att betalningen mellan kunden och utföraren ska ha gjorts med ett spårbart betalningsmedel. Med spårbart betalningsmedel avses enligt Skatteverkets rapport betalning som förmedlas av en godkänd betalningsförmedlare (som regel genom ett elektroniskt förfarande), där det går att klargöra att en betalning gjorts med ett visst belopp mellan en betalare och en betalningsmottagare vid en viss tidpunkt. Ett sådant krav ställs enligt rapporten i Danmarks motsvarande system, *håndværkerfradrag* (servicefradrag).

Regeringen ifrågasätter inte att en användning av spårbara betalningsmedel innebär fördelar för bl.a. skattekontroll och brottsbekämpning. Att införa ett krav på att köparens betalning ska ha gjorts med ett spårbart betalningsmedel innebär dock i praktiken ett avskaffande av kontantbetalningar. Regeringen instämmer i den i promemorian gjorda bedömningen att en sådan viktig principiell fråga inte bör prövas isolerat inom ramen för husavdraget utan måste ses i ett betydligt större sammanhang. Frågan är således alldeles för stor för att rymmas inom det här lagstiftningsprojektet. Det bör således, i motsats till vad *Förvaltningsrätten i Linköping*, *Ekobrottsmyndigheten* och *Kronofogdemyndigheten* anfört, inte införas ett krav på att köparens betalning av husarbete ska göras med ett spårbart betalningsmedel.

Regeringens bedömning: Det behöver inte införas särskilda regler om kontroll på plats av om ett arbete har utförts.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har särskilt kommenterat bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: En möjlighet till skärpt kontroll av systemet med skattereduktion för husarbete vore att införa särskilda regler om kontroll på plats av arbeten som uppges ha utförts. Det skulle i praktiken innebära en form av besiktning i köparens hem. En sådan ordning kan ifrågasättas ur integritetssynpunkt. Mot detta kan dock i och för sig anföras att det är ett intrång som man som köpare får acceptera om man vill ha en skattefälvör.

Skatteverket har i sin rapport om uppföljning och utvärdering av fakturamodellen föreslagit införandet av en uttrycklig regel enligt vilken Skatteverket på plats ska få göra en kontroll av om ett arbete för vilket utbetalning söpts har genomförts. En sådan kontroll ska enligt förslaget genomföras i samråd med den som förfogar över platsen.

I 3 kap. 7 § taxeringslagen (1990:324) fanns bestämmelser om taxeringsbesök och i 14 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483) reglerades besök eller annat personligt sammanträffande. Bestämmelserna innebar att Skatteverket och skattskyldiga fick komma överens om att träffas för att diskutera oklarheter och göra avstämningar i ett aktuellt ärende. Besöksinstitutet infördes ursprungligen år 1978 som ett smidigt och informellt komplement till revisionsinstitutet, se propositionen om ny taxeringsorganisation i första instans, m.m. (prop. 1977/78:181 s. 254).

Redan i förarbetena till besöksinstitutet framhölls att den omständigheten att det saknades bestämmelser om besök inte hindrade att tjänstemän och skattskyldiga träffades för att reda ut oklarheter i ett aktuellt ärende utan att det snarare var önskvärt att sådana besök kom till stånd. Skälet till regleringen var alltså inte att frivilliga besök kräver författningsstöd. Det som motiverade en reglering var i stället att det inom skatteförvaltningen fanns en osäkerhet om huruvida det var tillåtet att använda frivilliga besök för att reda ut oklarheter i ett ärende (prop. 1977/78:181 s. 149–153, 158–160 och 247–256). I dag är förhållandena annorlunda och bestämmelser om frivilliga besök framstår därför som onödigt och förvirrande i den meningen att det kan uppfattas som oklart huruvida frivilliga besök som inte omfattas av bestämmelserna är tillåtna.

Om köparen uppger att ett visst arbete verkligen har utförts, kan Skatteverket redan med dagens regler kräva att köparen styrker sin rätt till skattereduktion. Ett sätt att göra detta kan vara genom ett besök på frivillig basis. Det behövs inga särskilda regler om besök som genomförs i samråd. Följden av att inte kunna styrka att ett arbete som ger rätt till husavdrag har utförts är att skattereduktion inte ges. Om en utförares rätt till utbetalning inte kan styrkas innebär det i praktiken att inte heller köparens rätt till skattereduktion är styrkt. En köpare som vill ha skattereduktion för husarbete har således ett starkt eget intresse av att det kan påvisas att reduktionsgrundande arbete har utförts. Det framstår mot

6.7 Utbetalning till utföraren ska ske till ett konto

Regeringens förslag: Utbetalning till utförare ska ske till utförarens konto. Möjligheten för utförare att få utbetalning på annat sätt slopas.

Regeringens bedömning: Utbetalning till utförare bör inte ske till utförarens skattekonto.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs dock att den särskilda överklagandebestämmelsen i lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete skulle slopas som en följd av förslaget att slopa möjligheten till utbetalning på annat sätt än till konto.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Förvaltningsrätten i Linköping* anser att det fortsatt finns ett behov av en särskild överklagandebestämmelse i lagen. Det kan inte ses som självklart att förvaltningslagens (1986:223) allmänna överklagandebestämmelser är tillämpliga. Förvaltningsrätten anser vidare att det bör övervägas om reglerna om överklagande bör kompletteras med regler om ett omprövningsförfarande. *HSB Omsorg AB* anför att bolaget tillhör en koncern med ett koncernkonto som samtliga betalningar går till och anser att även ett koncernkonto bör anses som utförarens konto.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Skatteverket har i sin rapport om uppföljning och utvärdering av fakturamodellen föreslagit dels att en utbetalning till en utförare alltid ska göras till ett konto, dels att kontot ska tillhöra utföraren.

Utbetalning sker i dag till ett bank- eller kreditmarknadsföretagskonto som har anmälts till Skatteverket eller, om något sådant konto inte finns anmält, på annat sätt. Utbetalning via konto medför hanteringsvinster för både Skatteverket och utförarna. Under 2013 betalade Skatteverket ut ca 488 miljoner kronor via ca 26 000 utbetalningsavier till ca 7 300 företag som inte anmält ett konto till Skatteverket, motsvarande 3,3 procent av de totala utbetalningarna.

Det finns i dag inget krav på att det konto som anmäls tillhör utföraren. En utförare kan således välja att destinera en eller flera utbetalningar till någon annans konto. Denna möjlighet kan i och för sig vara en fördel för utförare med skulder att betala och utbetalningar för husarbete att vänta men det gör samtidigt också systemet känsligare för bedrägliga förfaranden. Lagstiftningen bör ändras så att utbetalningar till konto alltid sker till utförarens konto. I begreppet utförarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto inryms ett koncernkonto som är avsett för bland andra utföraren, även om kontot tillhör ett annat företag i koncernen.

Att enbart göra utbetalningar till konto innebär ökad spårbarhet och minskar känsligheten för bedrägliga förfaranden ytterligare. Möjligheten att få pengar utbetalda via utbetalningsavi bör därför slopas. Det finns därmed inte längre behov av ett förbud mot att överklaga beslut om sättet

för utbetalning, varför förbudet kan slopas. När förbudet slopats innehåller överklagandebestämmelsen i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete ingen avvikelse i förhållande till vad som gäller i fråga om överklagande enligt den allmänna regeln om domstolsprövning av förvaltningsbeslut i 22 a § förvaltningslagen (1986:223). I promemorian föreslogs mot denna bakgrund att den särskilda överklagandebestämmelsen i lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete skulle slopas i sin helhet. Det har emellertid ett värde från informationssynpunkt att det av en lag som ger beslutanderätt i vissa frågor till en myndighet också framgår om besluten kan överklagas och i så fall till vem. Regeringen anser därför, i likhet med *Förvaltningsrätten i Linköping*, att den särskilda överklagandebestämmelsen inte ska slopas. Regeringen ser däremot inget skäl att införa ett särskilt omprövningsförfarande.

Det har ibland framförts att utbetalningar borde ske till utförarens skattekonto. I samband med fakturamodellens införande togs ställning mot en sådan ordning (prop. 2008/09:77 s. 43). Bland annat anfördes att utbetalningen inte borde bli föremål för ränteberäkning på skattekontot och att det skulle krävas en stor ändring av skattekontosystemet för att undanta en post från ränteberäkning.

Att använda skattekontot för utbetalningar från Skatteverket skulle innebära att ett antal av skatteförfarandelagens bestämmelser kring skattekonton skulle behöva tillämpas på förfarandet. Det skulle också innebära att man skulle behöva skapa och administrera nya skattekonton för utländska företag som vill ha en utbetalning till konto men som inte redan har ett skattekonto eller att särskilda undantagsregler skulle behöva införas för dessa företag.

Mot den nu angivna bakgrunden bör utbetalningar till konto inte ske till utförarens skattekonto.

6.8 Betalningssäkring och jämställande av återbetalningsskuld med skatteskuld

Regeringens förslag: Betalningssäkring ska kunna ske för att säkerställa återbetalning enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

Regeringens bedömning: Skulder avseende återbetalning bör inte jämföras med skatteskulder enligt skatteförfarandelagen.

Promemorians förslag och bedömning: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Almega, Föreningen Svenskt Näringsliv* och *Näringslivets Regelnämnd* anser att förslaget inte bör genomföras och anför att möjligheten till betalningssäkring skulle försätta utföraren i en sämre position jämfört med om köparen betalat hela beloppet och hänvisar till att utföraren inte i sin tur kan få betalningssäkring för ett krav på köparen. Även *Företagarna* motsätter sig förslaget om betalningssäkring. *HomeMaid Hemservice AB* anser att

om betalningssäkring ska tillämpas bör denna inte kunna ske förrän efter att ett återbetalningsbeslut vunnit laga kraft. *Skatteverket* och *Kronofogdemyndigheten* anser att återbetalningsbeslut ska gälla omedelbart. Skatteverket föreslår vidare att det ska finnas möjlighet för den återbetalningsskyldige att ansöka om anstånd med betalningen. Kronofogdemyndigheten anför att det är positivt att en möjlighet till betalningssäkring införs för att snabbt kunna agera mot påkommet fusk och missbruk. Myndigheten anser även att fusk med och missbruk av husavdraget bör utgöra en egen grund för hinder mot respektive återkallelse av godkännande för F-skatt.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Under 2012 beslutade Skatteverket om återbetalning av utbetalda medel i 6 895 fall till ett sammanlagt belopp om 116 miljoner kronor. Under 2011 beslutades om återbetalning av 132,9 miljoner kronor.

Det görs ibland gällande att skulder avseende återbetalning borde jämföras med skatteskulder enligt skatteförfarandelagen (2011:1244), bl.a. i fråga om godkännande för F-skatt och återkallelse av sådant godkännande och indrivning.

De medel som utbetalas till utföraren enligt lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete utgör inte skatt. Köparen tillgodoräknas dock preliminär skattereduktion med ett belopp motsvarande den utbetalning som Skatteverket beslutat om och den slutliga skattereduktionen uppgår till belopp motsvarande den preliminära skattereduktionen. Det utbetalda beloppet har således en konkret koppling till köparens beskattning, vilket bl.a. är skälet till att köparen har rätt att överklaga ett beslut om vägrad utbetalning. Om en återbetalning av ett felaktigt utbetalt belopp inte görs i rätt tid kan det därför i och för sig finnas skäl att behandla en återbetalningsskuld på samma sätt som en förfallen obetald skattefordran. Det behöver dock i ett återbetalningsfall inte finnas någon koppling över huvud taget mellan en påstådd köpare och den som är återbetalningsskyldig.

Även om utbetalningen och den preliminära skattereduktionen har ett nära samband med den slutliga skattereduktionen har det vid fakturamodellens införande betonats att utbetalningsförfarandet är ett administrativt beslut som hanteras i särskild ordning och att tillgodoräkandet av preliminär skattereduktion inte är ett beskattningsbeslut (prop. 2008/09:77 s. 43 och 59).

Kronofogdemyndigheten har framfört att fusk med och missbruk av husavdraget bör utgöra en egen grund för hinder mot respektive återkallelse av godkännande för F-skatt.

En näringsidkare som missköter betalning av skatter och avgifter riskerar att inte få ett godkännande för F-skatt eller att få ett redan lämnat godkännande för F-skatt återkallat. Det kan i och för sig tyckas vara rimligt att motsvarande gäller den som missköter återbetalningar av felaktiga utbetalningar inom fakturamodellen.

Det kan diskuteras om redan det faktum att utbetalningar har begärts felaktigt borde kunna utgöra hinder för godkännande för F-skatt. Som konstaterades i samband med fakturamodellens införande (prop. 2008/09:77 s. 58) kan återkallelse enligt gällande regelverk inte ske enbart av det skälet att en person begär ersättningar eller bidrag på felaktiga grunder. Det framstår inte som motiverat att införa en särskild

återkallelsegrund för situationer när felaktiga utbetalningar för hushållsarbeten begärs från Skatteverket när motsvarande inte gäller beträffande andra ersättningar eller bidrag som begärs felaktigt.

Huruvida det borde finnas en mer generell återkallelsegrund som tar sikte på felaktigt erhållna ersättningar och bidrag i allmänhet är en fråga som inte ryms inom ramen för detta lagstiftningsarbete. Det bör dock framhållas att F-skatt i första hand är ett sätt att betala preliminär skatt. Reglerna om återkallelse av godkännande för F-skatt är inte avsedda att utgöra ett substitut för reglerna om näringsförbud.

Ett skäl som har anförts för att återbetalningsbeloppet ska jämföras med en skattefordran när det gäller reglerna om indrivning är att det skulle underlätta internationell handräckning. De avtal som Sverige har träffat om handräckning avseende skatt torde dock inte bli tillämpliga på en fordran som avser något annat än skatt bara för att Sverige ensidigt jämför en sådan fordran med en skattefordran.

Som nämnts i avsnitt 4.2 gäller ett beslut om återbetalning inte omedelbart och får verkställas först sedan det vunnit laga kraft. Regeringen delar inte *Skatteverkets* och *Kronofogdemyndighetens* åsikt att återbetalningsbeslut ska gälla omedelbart. Det finns därmed inte heller något behov av ett sådant anstånds-förfarande som Skatteverket har föreslagit. Det finns däremot ett uttalat behov av ett rättsmedel som kan förhindra att den återbetalningsskyldige gör sig av med tillgångar eller på annat sätt undandrar sig betalning under processens gång. För att öka möjligheterna att säkra det allmännas fordringar på återbetalningar föreslår regeringen därför att det ska finnas möjlighet till betalningssäkring för att säkerställa återbetalning enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

HomeMaid Hemservice AB har anfört att betalningssäkring inte bör kunna ske förrän efter att ett återbetalningsbeslut vunnit laga kraft. En sådan ordning skulle motverka själva syftet med betalningssäkring. Att ett återbetalningsbeslut inte har vunnit laga kraft och kanske på grund av ett överklagande inte heller kan förväntas göra det inom kort utgör inte i sig grund för betalningssäkring.

Almega, Föreningen Svenskt Näringsliv och *Näringslivets Regelnämnd* har argumenterat för att möjligheten till betalningssäkring skulle försätta utföraren i en sämre position jämfört med om köparen betalat hela beloppet eftersom utföraren inte i sin tur kan få betalningssäkring för ett krav på köparen. Vid en eventuell process om återbetalning mellan utförare och köpare i allmän domstol kan dock bestämmelserna om kvarstad aktualiseras. Vidare gäller att utbetalning enligt fakturamodellen i praktiken försätter utföraren i en bättre position eftersom Skatteverket träder in som en garant för köparens betalning motsvarande ett belopp upp till halva arbetskostnaden, under förutsättning att det finns utrymme för en skattereduktion (prop. 2008/09:77 s. 41). Det ska samtidigt framhållas att betalningssäkring bl.a. förutsätter att det finns en påtaglig risk för att den betalningsskyldige undandrar sig att betala fordringen och att åtgärden är proportionerlig.

Beslut om betalningssäkring som rör återbetalning ska precis som betalningssäkringsbeslut i övrigt vara omedelbart verkställbara, till skillnad från andra beslut enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

6.9 Anpassning av kommuniceringsbestämmelsen till det nya skatteförfarandet

Regeringens förslag: Ett ärende ska inte få avgöras till nackdel för utföraren och annan mottagare som fått en felaktig utbetalning utan att denne har fått tillfälle att yttra sig i ärendet. Om det är uppenbart obehövt, behöver den som ärendet gäller inte få tillfälle att yttra sig.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Skatteverket* anser att bestämmelsen bör använda begreppet att ett avgörande ”går emot” den som ärendet gäller i stället för begreppet att ett avgörande ”är till nackdel för” den som ärendet gäller eftersom det förra begreppet används i förvaltningslagen och förvaltningsprocesslagen (1971:291).

Skälen för regeringens förslag: Som beskrivits i avsnitt 4.2 ska utföraren och annan mottagare som fått en felaktig utbetalning ges tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs, om det inte är onödigt. Detta regleras i 21 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete. I fråga om rätten att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan och att få tillfälle att yttra sig över dem hänvisar paragrafen till 17 § förvaltningslagen (1986:223). 21 § lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete är utformad med 3 kap. 2 § taxeringslagen (1990:324) och 14 kap. 1 § skattebetalningslagen (1997:483) som förebilder. Dessa båda paragrafer har ersatts av 40 kap. 2 och 3 §§ skatteförfarandelagen. Förutom vissa ändrade formuleringar har den tidigare hänvisningen till 17 § förvaltningslagen ersatts med en uppräknig av de relevanta delarna av den paragrafen.

Lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete bör i nu aktuellt avseende ges en motsvarande utformning som skatteförfarandelagen. Regeringen anser inte att det finns skäl att, som *Skatteverket* förordat, använda uttrycket att ett avgörande ”går emot” den som ärendet gäller utan föreslår i likhet med promemorian uttrycket ”är till nackdel för” bör användas.

6.10 Ombud för utföraren kan begära utbetalning från Skatteverket

Regeringens förslag: Bestämmelsen om utförarens begäran om utbetalning från Skatteverket förtydligas så att det framgår att ett ombud är en sådan behörig företrädare för utföraren som kan begära utbetalning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Skatteverket* anför att utföraren med nuvarande lagstiftning inte torde kunna använda sig av ett ombud för en begäran om utbetalning från Skatteverket.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 8 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete ska en begäran om utbetalning från Skatteverket vara egenhändigt underskriven av utföraren eller av den som är behörig ställföreträdare för utföraren. I avsnitt 6.4 föreslås att kravet på att ansökan ska vara egenhändigt underskriven ändras till ett krav på att den ska vara undertecknad.

En behörig ställföreträdare kan t.ex. vara den som är förmyndare, förvaltare eller god man eller den som är firmatecknare för ett bolag. Det har i rättstillämpningen funnits en osäkerhet om ett ombud omfattas av begreppet behörig ställföreträdare i 8 §, vilket även framgår av Skatteverkets remissvar. För att undanröja eventuella tveksamheter bör det tydligt framgå av lagtexten att ett ombud är en sådan behörig företrädare för utföraren som kan begära utbetalning.

6.11 Förtydligande av förhållandet mellan köparens betalning och Skatteverkets utbetalning

Regeringens förslag: Regeln om storleken på Skatteverkets utbetalning till utföraren förtydligas så att det framgår att utbetalningen inte påverkas av eventuella ytterligare betalningar som köparen gör efter att utföraren har begärt utbetalning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Förvaltningsrätten i Linköping* anför att den föreslagna ordalydelsen kan leda till situationer där utförare systematiskt tilläggsfakturerar köparna efter att begäran om utbetalning lämnats in till Skatteverket. Förvaltningsrätten efterfrågar i stället en förändring som är mer samstämmig med rådande praxis, det vill säga att enbart sådan betalning som framtvingsats av ett avslagsbeslut som grundats på felaktiga förutsättningar inte ska beaktas. *Förvaltningsrätten i Malmö* anser att det i stället för en hänvisning till 6 § bör framgå av 7 § att den betalning som avses är betalningen som skett från köparen före den tidpunkt då utföraren begär utbetalning från Skatteverket.

Skälen för regeringens förslag: Om Skatteverket avslår en begäran om utbetalning till en utförare kan avslagsbeslutet överklagas till allmän förvaltningsdomstol av såväl utföraren som köparen. Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2013 ref. 87 prövat frågan om utbetalning efter överklagande i en situation där köparen själv betalat mellanskillnaden till utföraren efter att Skatteverket avslagit en begäran om utbetalning.

Skatteverket hade avslagit en begäran om utbetalning med motiveringen att köparens äganderätt till den aktuella fastigheten inte hade styrkts. I ett nytt beslut med anledning av en begäran om omprövning från köparen vidhöll Skatteverket sitt avslag. Verket konstaterade i beslutet att köparen betalat hela arbetskostnaden och hänvisade till 7 § lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete, i vilken anges att utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar

mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbete inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Sedan köparen överklagat Skatteverkets beslut fann Förvaltningsrätten i Linköping i likhet med Skatteverket att köparens äganderätt inte var styrkt (dom den 6 februari 2013 i mål nr 7551-12). Rätten uttalade att även om köparen skulle betraktas som ägare kunde skattereduktion inte medges då han betalat hela beloppet till utföraren.

Kammarrätten i Jönköping ansåg att det framstod som sannolikt att köparen ägde byggnaden i fråga (dom den 20 juni 2013 i mål nr 880-13). Domstolen fann vidare att det fanns skäl att bortse från köparens ytterligare betalning vid prövningen av om preliminär skattereduktion kunde medges. Detta med hänvisning till att betalningen skedde först efter att Skatteverket avslagit begäran om utbetalning, att betalningen framtvingsats av avslagsbeslutet och att kammarrätten kommit fram till att avslagsbeslutet grundats på felaktiga förutsättningar.

Högsta förvaltningsdomstolen gjorde samma bedömning som kammarrätten.

Av 6 § lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete framgår att om en köpare inte har betalat hela utgiften för hushållsarbetet, får en utförare begära utbetalning från Skatteverket. I 7 § första stycket samma lag anges att utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat. Uttrycket ”köparens faktiska betalning” syftar tillbaka på den betalning som anges i 6 §. Att i stället tolka uttrycket som att det syftar även på ytterligare betalningar för samma arbete skulle innebära att rätten att överklaga skulle bli illusorisk i situationer där en överprövning drar ut på tiden och köparen medan processen pågår vill kompensera utföraren för det belopp som Skatteverket vägrat betala ut. Detta är givetvis inte avsikten.

I promemorian, som remitterades innan Högsta förvaltningsdomstolen hade meddelat sin dom, föreslogs att lydelsen av 7 § skulle förtydligas så att den inte felaktigt tolkas som att den utgör hinder för utbetalning från Skatteverket om köparen gjort ytterligare betalningar till utföraren efter dennes begäran om utbetalning. Regeringen anser att det oaktat att Högsta förvaltningsdomstolen nu avgjort sitt mål finns anledning att förtydliga 7 §. I promemorian föreslogs förtydligandet ske genom att ”köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren” ändras till ”köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren enligt 6 §”. Regeringen instämmer i vad *Förvaltningsrätten i Malmö* anfört om att det i stället för en hänvisning till 6 § bör framgå av 7 § att den betalning som avses är betalningen som skett från köparen före den tidpunkt då utföraren begär utbetalning från Skatteverket. Regeringen föreslår därför att ”köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren” ändras till ”köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren före begäran om utbetalning”. Regeringen anser däremot inte att det finns anledning att, som *Förvaltningsrätten i Linköping* förordat, göra skillnad mellan olika gjorda betalningar beroende på om de ”framtvingsats” av ett felaktigt avslagsbeslut eller inte.

Det ska i sammanhanget poängteras att eventuella tillkommande betalningar från köparen till utföraren avseende arbete för vilket utföraren redan begärt utbetalning, liksom återbetalning av sådana betalningar om begäran om utbetalning senare beviljas, helt och hållet är en avtalsfråga som får regleras mellan köpare och utförare.

6.12 Förtydligande av närståenderegeln

Regeringens förslag: Bestämmelsen om att hushållsarbetet inte får utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne förtydligas så att det är otvetydigt att bestämmelsen syftar på en fysisk person som rent faktiskt utför det aktuella arbetet.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 67 kap. 15 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229) får hushållsarbetet inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne.

Tidigare gällde enligt 5 § i den upphävda lagen (2007:346) om skattereduktion för hushållsarbete att hushållsarbetet inte fick utföras av den skattskyldige, av en närstående eller av ett företag i vilket den skattskyldige eller en närstående till denne, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt hade ett väsentligt inflytande. I samband med fakturamodellens införande slopades förbudet mot att anlita eget eller närstående företag.

Förbudet mot att tillgodoräkna sig skattereduktion för eget eller närståendes arbete tar sikte på den fysiska person som utför själva arbetet, se propositionen Skattelättnader för hushållstjänster (prop. 2006/07:94 s. 48) och prop. 2008/09:77 s. 80 f. Fråga har uppkommit om detta förhållande har kommit till ett tillräckligt klart uttryck i lagtexten. Det har gjorts gällande att bestämmelsen skulle kunna läsas som att den person som åsyftas som utförande arbetet är utföraren, dvs. näringsidkaren, och inte en fysisk person som rent faktiskt utför det aktuella arbetet. Detta trots att uttrycket ”utförare” över huvud taget inte används i 67 kap. 15 § inkomstskattelagen. Det finns mot denna bakgrund anledning att förtydliga lagtexten så att risken för felaktiga tolkningar av detta slag undanröjs. Förslaget är att det i bestämmelsen ska föreskrivas att en fysisk person som utför hushållsarbetet inte får vara den som begär skattereduktion eller en närstående till denne.

Regeringens förslag: Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2015.

Ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i en begäran om utbetalning, att begäran om utbetalning bara kan ske elektroniskt, att beslutad utbetalning bara kan ske till utförarens konto, slopandet av förbudet mot att överklaga beslut om sättet för utbetalning och förtydligandet av att ombud kan lämna begäran om utbetalning tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 mars 2015.

Den upphävda paragrafen om förutsättningar för elektroniskt lämnande av begäran om utbetalning ska dock fortfarande gälla för begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen före den 1 april 2015.

Bestämmelserna om betalningssäkring tillämpas första gången i fråga om begäran om utbetalning som har gjorts efter den 31 januari 2015.

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket medge befrielse från skyldigheten att lämna begäran elektroniskt. Befrielse får medges för högst sex månader från den dag beslut om befrielse fattats. Ansökan om befrielse ska göras senast den 30 april 2015.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslogs dock att bestämmelserna om betalningssäkring skulle tillämpas på ansökan om betalningssäkring som görs efter den 31 december 2014. De ändringar som rör begäran om utbetalning, utbetalning till konto och ombud föreslogs tillämpas på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 december 2014. Promemorian innehöll vidare inget förslag om dispens från skyldigheten att lämna begäran om utbetalning elektroniskt.

Remissinstanserna: Majoriteten av de remissinstanser som har yttrat sig tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Skatteverket* föreslår att bestämmelsen om betalningssäkring ska tillämpas på begäran om utbetalning som lämnats av utföraren efter den 31 januari 2015 och att regleringen av att ombud kan begära utbetalning ska träda i kraft den 1 juli 2014.

Skälen för regeringens förslag: De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft den 1 januari 2015. Ändringarna innebär bl.a. ett krav på att fler uppgifter än i dag ska lämnas i begäran om utbetalning. Skatteverket måste ges tid att anpassa sina system och rutiner till detta. Även utförare kan behöva tid för anpassningar.

I promemorian och lagrådsremissen föreslogs att ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i en begäran om utbetalning, att begäran om utbetalning bara kan ske elektroniskt, att beslutad utbetalning bara kan ske till utförarens konto, slopandet av förbudet mot att överklaga beslut om sättet för utbetalning och förtydligandet av att ombud kan lämna begäran om utbetalning tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 december 2014 och där den preliminära skattereduktionen således ska

hänföras till beskattningsåret 2015 eller senare beskattningsår. Den upphävda paragrafen om förutsättningar för elektroniskt lämnande av begäran om utbetalning föreslogs i enlighet med detta gälla för begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen före den 1 januari 2015. För att underlätta övergången för utförarna bör dock dessa tidpunkter flyttas fram något. En lämplig förskjutning av tiden är tre månader, vilket innebär att de nya tidpunkterna blir den 31 mars 2015 respektive den 1 april 2015.

Skatteverket har föreslagit att förtydligandet om ombud ska träda i kraft den 1 juli 2014. Ett så tidigt ikraftträdande har inte varit möjligt med hänsyn till lagstiftningsprocessen.

I promemorian föreslogs att bestämmelserna om betalningssäkring skulle tillämpas på ansökan om betalningssäkring som görs efter den 31 december 2014. Regeringen anser i stället att möjligheten att tillämpa bestämmelserna om betalningssäkring på återbetalning bör gälla i fråga om begäran om utbetalning som görs efter den 31 januari 2015.

Om det finns särskilda skäl får *Skatteverket* enligt en övergångsbestämmelse medge befrielse från skyldigheten att lämna begäran elektroniskt. Befrielse får medges för högst sex månader från den dag beslut om befrielse fattats. I lagrådsremissen föreslogs att ansökan om befrielse ska göras senast den 31 januari 2015. Eftersom tillämpligheten av bestämmelsen om att begäran om utbetalning bara kan ske elektroniskt flyttats fram tre månader bör även denna tidpunkt flyttas fram tre månader till den 30 april 2015.

7 Konsekvensanalys

Offentligfinansiella konsekvenser

Förslagen i promemorian innebär inte några förändringar av skattereduktionen för RUT- och ROT-arbeten och har därför inte någon påverkan på de offentliga finanserna.

Konsekvenser för företagen

Regelrådet anser sig inte kunna bedöma hur promemorians förslag påverkar de berörda företagens administrativa kostnader och avstyrker därför samtliga förslag i sin helhet. *Byggbranschen i samverkan*, vars remissvar *Elektriska Installatörsorganisationen* hänvisar till, och *Sveriges Byggindustrier* känner en viss tvekan inför promemorians bedömning av ökad tidsåtgång för den tillkommande rapporteringsnivån som anges i förslaget. Organisationerna anser att ökningen är högre, främst vid arbeten där flera underentreprenörer är inblandade. *Tillväxtverket* anser att konsekvensutredningen saknar flera delar som kan hjälpa till att göra bedömningen att ett ökat uppgiftslämnande för företagen kommer att leda till en avsevärt mer effektiv kontroll eller en ökad nytta för företag som vill göra rätt.

Propositionens förslag innebär bl.a. att underlaget kring det utförda arbetet ska förbättras vid begäran om utbetalning genom att fler uppgifter

lämnas för att Skatteverket ska få ett fylligare underlag för urval av utförare för närmare kontroll. De uppgifter som tillkommer är uppgifter om antalet arbetade timmar, debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material samt vilken typ av arbete som har utförts. Syftet är att minska förekomsten av fusk och missbruk med skattereduktionsgrundande arbetskostnader. Alternativa förslag som att kräva bifogande av faktura/kvitto, reglera beräkningen av arbetskostnad eller införa regler om kontroll av utfört arbete på plats har bedömts vara mindre lämpliga åtgärder (se avsnitt 6.2, 6.3 och 6.6). Även förslaget om betalningssäkring syftar till att minska fusk och missbruk. Ett alternativ till att införa betalningssäkring vore att i stället låta återbetalningsbeslut gälla omedelbart, vilket skulle påverka samtliga utförare som får återbetalningskrav i stället för det fåtal av dessa för vilka en påtaglig risk för betalningsundandragande kan konstateras. Detta alternativ har bedömts vara en mindre lämplig åtgärd (se avsnitt 6.8). Att begäran om utbetalning bara kan lämnas elektroniskt syftar till att minska antalet felaktigheter i samband med begäran om utbetalning och få till stånd en snabbare hantering av sådana begäran.

Under 2013 begärde 83 522 unika utförare av RUT- och ROT-arbeten utbetalning för närmare fyra miljoner köp. Förslaget om förbättrat underlag vid begäran om utbetalning innebär en viss ökning av den administrativa bördan för de företag som utför RUT- och ROT-arbeten. Vid eventuell tillämpning av branschvisa schabloner kan ökningen bli mer begränsad och för de fall där det bara är arbetskostnad som har debiterats köparen bedöms ökningen vara marginell.

Tidsåtgången för de tillkommande momenten vid begäran om utbetalning kan uppskattas med utgångspunkt i Tillväxtverkets databas MALIN. I databasen anges tidsåtgången för exempelvis lämnande av uppgifter om fulla arbetsgivaravgifter till två minuter och tidsåtgången för lämnande av information om sammanlagda avgifter till i genomsnitt en minut per tillfälle. Mot bakgrund av detta uppskattas tidsåtgången för den tillkommande uppgiftslämningen till ca två minuter per köp, under förutsättning att utförarna anpassar sin egen uppgiftshantering till förändringen av uppgiftslämnandet. Kostnaden per köp beräknas då till ca tio kronor (vid en genomsnittlig timlön för administratören på 300 kronor) och den totala administrativa kostnaden för den ökade uppgiftslämningen till ca 40 miljoner kronor vid fyra miljoner köp per år.

Till viss del torde dock denna ökning kompenseras av en minskad börda och minskade kostnader, i form av att förändringen av uppgiftslämnandet leder till att utförarna får färre förfrågningar från Skatteverket om kompletterande information att hantera. Även sloandet av möjligheten att lämna begäran om utbetalning i pappersform medför en minskning av den administrativa bördan och kostnaderna för utförarna eftersom det minskar antalet fel i uppgiftslämnandet. Det är dock av flera olika anledningar svårt att beräkna storleken på dessa minskningar. Felen beror till stor del på vilka specifika utförare och köpare som använder sig av fakturamodellen, vilket givetvis varierar. Under 2013 registrerades bland inkomna begäran om utbetalning drygt 320 000 felmarkeringar som fick handläggas manuellt, varav två tredjedelar avsåg begäran som lämnats i pappersform. Det finns dock inte närmare statistik om enskilda fel, varför det inte går att säga hur många fel som kunde ha eliminerats

genom ett helt elektroniskt uppgiftslämnande. När det gäller börde- och kostnadsminskningarna till följd av färre förfrågningar är storleken av dessa beroende av framför allt två okända variabler, nämligen Skatteverkets kontrollarbete, vars närmare former, omfattning och inriktning kan variera, och de ännu inte utfärdade verkställighetsföreskrifter från Skatteverket som det förändrade uppgiftslämnandet delvis förutsätter. Den ökade administrativa bördan och de ökade kostnaderna av det ändrade uppgiftslämnandet ska också ställas i relation till att de övervägda alternativen i form av bifogande av faktura/kvitto och reglering av beräkningen av arbetskostnad kan förväntas leda till en betydligt större ökning av den administrativa bördan och därmed högre kostnader.

För utförare som i dag inte har den utrustning som behövs för att lämna begäran elektroniskt innebär förslaget en viss ökning av kostnaderna för anskaffande av sådan utrustning eller anlåtande av ett ombud. Dessa kostnader är dock svåra att beräkna eftersom de beror på den enskilda utförarens val av utrustning eller ombud. I den utsträckning som ombud anlitas minskar också utförarens egen administrativa börda något.

Det förbättrade underlaget vid begäran om utbetalning ger Skatteverket ett fylligare underlag för urval av vilka utförare som ska kontrolleras närmare. Detta förväntas tillsammans med förslaget om betalningssäkring leda till minskad förekomst av fusk och missbruk, vilket förbättrar konkurrensen i RUT- och ROT-branscherna.

Förslaget att begäran om utbetalning enbart ska kunna lämnas elektroniskt påverkar de utförare som i dag väljer att lämna begäran i pappersform. Under 2013 lämnade ca 53 000 av totalt 83 522 utförare en eller flera begäran på det sättet. Av dessa var ca 41 procent enskilda näringsidkare. Flera av de utförare som lämnat begäran i pappersform kan även ha lämnat ytterligare begäran elektroniskt. Trenden är dessutom ökande när det gäller andelen elektroniskt uppgiftslämnande (se avsnitt 6.4), varför det är rimligt att anta att ett antal av de berörda utförarna ändå skulle ha gått över till ett helt elektroniskt uppgiftslämnande. För att underlätta övergången till ett elektroniskt uppgiftslämnande införs en möjlighet till en tidsbegränsad dispens om det finns särskilda skäl, vilket är till fördel för inte minst nystartade verksamheter.

Införandet av en möjlighet att tillgripa betalningssäkring för att säkerställa återbetalning enligt (2009:194) lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete syftar till att öka möjligheterna att säkra det allmännas fordringar på återbetalningar. Det är en ingripande åtgärd mot de företag mot vilka en sådan tvångsåtgärd kan bli aktuell. Under 2013 riktade Skatteverket 5 857 återbetalningskrav om totalt ca 125 miljoner kronor mot utförare. Betalningssäkring torde dock endast bli aktuellt i ett fåtal fall, bl.a. eftersom betalningsskyldigheten måste avse ett betydande belopp. Det ska även framhållas att en betalningssäkringsåtgärd alltid ska vara proportionerlig.

Förslaget att förtydliga att Skatteverkets utbetalning till utföraren inte påverkas av eventuella ytterligare betalningar som köparen gör efter att utbetalning har begärts liksom förslaget att förtydliga närståenderegeln undanröjer eventuell osäkerhet beträffande dessa regler och bidrar därmed till en ökad förutsägbarhet.

I fråga om ikraftträdande har ett ikraftträdande den 1 januari 2015, med tillämpning av de nya bestämmelserna om uppgiftslämnande i begäran

Prop. 2014/15:10 om utbetalning, om elektronisk begäran, att beslutad utbetalning bara kan ske till utförarens konto, slopandet av förbudet mot att överklaga beslut om sättet för utbetalning och förtydligandet av att ombud kan lämna begäran om utbetalning första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 mars 2015, bedömts ge berörda utförare tid att anpassa sina system och rutiner (se avsnitt 6.13). När det gäller möjligheten att tillämpa bestämmelserna om betalningssäkring på återbetalning föreslås denna gälla endast i fråga om begäran om utbetalning som görs efter den 31 januari 2015. Skatteverket kommer på sedvanligt sätt att genomföra informationsinsatser (se nedan under Konsekvenser för Skatteverket).

Konsekvenser för köparna

Förslagen i promemorian har ingen påverkan på köparnas slutliga eller preliminära skattereduktion eller den utbetalning till utförarna som ligger till grund för den preliminära skattereduktionen.

Förslaget att förtydliga att Skatteverkets utbetalning till utföraren inte påverkas av eventuella ytterligare betalningar som köparen gör efter att utbetalning har begärts liksom förslaget att förtydliga närståenderegeln undanröjer eventuell osäkerhet beträffande dessa regler och bidrar därmed till en ökad förutsägbarhet.

Konsekvenser för Skatteverket

Förslagen innebär kostnader för Skatteverket för anpassning av it-system, informationsinsatser m.m. Dessa kostnader har beräknats till engångskostnader om 18 miljoner kronor och därefter ökade förvaltningskostnader om 5,5 miljoner kronor per år. Förslagen innebär bl.a. att alla ärenden kommer att ske genom elektroniskt förfarande. Elektroniskt förfarande kommer att minska antalet fel vid företags uppgiftslämnande och effektivisera ärendehantering. På sikt kommer effektiviseringen att motsvara Skatteverkets engångskostnader och den ökade förvaltningskostnaden. Regeringens bedömning är därför att Skatteverkets kostnader rymms inom befintliga och beräknade anslagsramar.

Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget att utvidga institutet betalningssäkring till att omfatta även fordringar på återbetalning enligt lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete kan antas medföra en viss ökning av antalet mål om betalningssäkring. Ökningens storlek är dock beroende av flera olika faktorer och därför svår att beräkna. Betalningssäkring torde dock endast bli aktuellt i ett fåtal fall. Den föreslagna dispensen från elektroniskt uppgiftslämnande tillämpas i ett övergångsskede och antas därför ge upphov till endast ett fåtal mål. Förslagen om förtydliganden av vissa bestämmelser och det förbättrade underlaget i samband med begäran om utbetalning kan antas leda till en minskning av antalet mål om utbetalning till utförare och skattereduktion för köpare. Sammantaget bedöms förslagen inte innebära en ökning av de allmänna förvaltningsdomstolarnas arbetsbörda.

8.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

67 kap.

15 §

Ändringen i *andra stycket* utgör inte någon förändring i sak utan är endast ett förtydligande av att den som utför arbetet syftar på en fysisk person som rent faktiskt utför det aktuella arbetet och inte på själva näringsidkaren som tillhandahåller tjänsten i fråga.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

7 §

Ändringen i *första stycket* utgör inte någon förändring i sak. Det är endast ett förtydligande av att den faktiska betalning från köparen som åsyftas i paragrafen och som är avgörande för storleken på en utbetalning från Skatteverket är den betalning som avses i 6 §, dvs. betalning som skett före den tidpunkt då utföraren begär utbetalning. Eventuella ytterligare betalningar från köparen till utföraren för det aktuella arbetet efter denna tidpunkt påverkar inte utförarens rätt till utbetalning.

Eventuell återbetalning till köparen av sådana ytterligare utbetalningar efter att Skatteverket eller, efter överklagande, allmän förvaltningsdomstol beslutat om utbetalning får regleras mellan köpare och utförare.

8 §

Ändringen i *andra stycket* innebär att begäran om utbetalning enbart kan lämnas i elektronisk form. Det finns, utöver vad som följer av övergångsbestämmelserna, ingen möjlighet till dispens att lämna begäran i annan form. Som en följd av ändringen i *andra stycket* ändras även *tredje stycket*. Kravet på undertecknande är till skillnad från det tidigare kravet på egenhändig underskrift inte bundet till pappersform. Tredje stycket ändras även så att det uttryckligen anges att ett ombud kan underteckna en begäran om utbetalning.

9 §

Ändringen i *tredje punkten* innebär att antalet uppgifter som ska lämnas i en begäran om utbetalning utökas. Begäran ska även innehålla debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material. I den sistnämnda posten ryms t.ex. kostnader för resor och maskinkostnader och eventuell administrativ avgift för utförarens hantering av begäran om utbetalning.

I en ny *fjärde punkt* anges att begäran ska innehålla uppgifter om vad hushållsarbetet avsett och antalet arbetade timmar. Skatteverket får i

Prop. 2014/15:10 verkställighetsföreskrifter ange den närmare indelningen av olika typer av hushållsarbeten.

12 §

Ändringarna i paragrafen innebär att utbetalning alltid ska ske till utförarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Har utföraren inte anmält ett sådant konto är utbetalning således inte möjlig. I begreppet utförarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto inryms ett koncernkonto som är avsett för bland andra utföraren, även om kontot tillhör ett annat företag i koncernen.

21 §

Ändringarna i paragrafen innebär att bestämmelserna om kommunikering anpassas till det nya skatteförfarandet. Ändringarna är utformade med 40 kap. 2 och 3 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244) som förebilder.

Med att den som ärendet gäller inte behöver få tillfälle att yttra sig om det är uppenbart obehövt avses en situation när beslutet är av så självklar karaktär att ett yttrande från den enskilde inte skulle kunna medföra ett bättre beslutsunderlag (se prop. 1989/90:74 s. 395).

Andra och tredje styckena motsvarar i huvudsak 17 § första stycket förvaltningslagen (1986:223).

Fjärde stycket motsvarar 17 § tredje stycket förvaltningslagen.

23 §

Det nya *tredje stycket* innebär att bestämmelserna om betalningssäkring i 46 kap. 2, 5–7 och 9–22 §§, 68 kap. 1 §, 69 kap. 13–18 §§ och 71 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244) är tillämpliga på återbetalningar.

Bestämmelser om överklagande av förvaltningsrättens beslut finns i 33 § förvaltningsprocesslagen (1971:291).

24 §

Andra stycket upphävs eftersom möjligheten för utförare att få utbetalning på annat sätt än till konto slopas. Ändringen innebär att det tidigare *tredje stycket* blir *andra stycket*.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Lagändringen träder i kraft den 1 januari 2015. Ändringen av vilka uppgifter som ska lämnas i en begäran om utbetalning enligt 9 § tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 mars 2015. Detsamma gäller den nya lydelsen av 8 § om att begäran om utbetalning endast kan lämnas elektroniskt samt den nya lydelsen av 12 § om att utbetalning endast kan ske till utförarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto. Den upphävda 10 § tillämpas alljämt på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen före den 1 april 2015. Detsamma gäller det upphävda *andra stycket* i 24 §. Arbetet är betalat när betalningen kommit utföraren tillhanda, en uppgift som ska anges i begäran om utbetalning enligt 9 §. Möjligheten enligt 23 § att tillämpa bestämmelserna om betalnings-

säkring på återbetalning gäller i fråga om begäran om utbetalning som har gjorts efter den 31 januari 2015. Prop. 2014/15:10

Om det finns särskilda skäl får Skatteverket medge befrielse från skyldigheten att lämna begäran elektroniskt. Befrielse får medges för högst sex månader från den dag beslut om befrielse fattats. Ansökan om befrielse ska göras senast den 30 april 2015. Beslut av Skatteverket rörande dispens är ett sådant beslut enligt lagen som kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt 24 §. För att befrielse ska medges krävs att det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses t.ex. att utföraren befinner sig i ett uppstartsskede eller av någon annan anledning inte har nödvändig utrustning.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 15 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap.
15 §²

För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern ska dock vara bosatt i Sverige.

<i>Hushållsarbetet får inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne.</i>	<i>En fysisk person som utför hushållsarbetet får inte vara den som begär skattereduktion eller en närstående till denne.</i>
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2009:197.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

dels att 10 och 24 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 10 och 24 §§ ska utgå,

dels att 7–9, 12, 21 och 23 §§ samt rubriken närmast före 23 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellanskillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren *enligt 6 §*, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

8 §¹

Utbetalning får begäras efter det att hushållsarbetet har utförts och betalats.

Begäran ska *vara skriftlig* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska vara *egenhändigt underskriven* av utföraren eller av den som är behörig ställföreträdare för utföraren

Begäran ska *lämnas elektroniskt* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska vara *undertecknad* av utföraren eller av den som är *ombud eller annan* behörig ställföreträdare för utföraren.

9 §

En begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren,

2. personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns för köparen,

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, betalt belopp och

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, *debiterad ersättning*

¹ Senaste lydelse 2011:1426.

den dag som betalningen kommit
utföraren tillhanda, och

för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material, betalt belopp för hushållsarbete och den dag som betalningen för hushållsarbetet kommit utföraren tillhanda,

4. det belopp som utföraren
begär som utbetalning från Skatte-
verket.

*4. vad hushållsarbetet avsett och
antalet arbetade timmar, och*

5. det belopp som utföraren
begär som utbetalning från Skatte-
verket.

12 §

Utbetalning ska göras till ett
bank- eller kreditmarknads-
företagskonto som utföraren *har
anmält till Skatteverket. Om
utföraren inte har anmält ett
sådant konto, får Skatteverket
besluta att utbetalning ska göras
på något annat sätt.*

Utbetalning ska göras till ett
bank- eller kreditmarknads-
företagskonto som *tillhör* utföra-
ren.

21 §

*Utföraren och annan mottagare
som avses i 13 § första stycket ska
ges tillfälle att yttra sig innan ären-
det avgörs, om det inte är onödigt.*

*Ett ärende får inte avgöras till
nackdel för utföraren och annan
mottagare som avses i 13 § första
stycket utan att denne har fått till-
fälle att yttra sig i ärendet. Om det
är uppenbart obehövt, behöver
den som ärendet gäller inte få
tillfälle att yttra sig.*

*I fråga om rätten att få del av
uppgifter som har tillförts ärendet
genom någon annan och att få till-
fälle att yttra sig över dem gäller
bestämmelserna i 17 § förvalt-
ningslagen (1986:223).*

*Om ett ärende har tillförts upp-
gifter av någon annan, får det inte
avgöras utan att den som ärendet
gäller har underrättats om upp-
gifterna och fått tillfälle att yttra
sig över dem.*

Andra stycket gäller inte om

*1. avgörandet inte är till nackdel
för den som ärendet gäller,*

*2. uppgiften saknar betydelse
eller om det av någon annan
anledning är uppenbart obehövt
att den som ärendet gäller under-
rättas och får tillfälle att yttra sig,*

*3. det finns risk att en under-
rättelse skulle göra det avsevärt
svårare att genomföra beslutet i
ärendet, eller*

*4. avgörandet inte kan skjutas
upp.*

Förteckning över remissinstanser

Efter remiss har yttrande inkommit från Kammarrätten i Sundsvall, Förvaltningsrätten i Linköping, Förvaltningsrätten i Malmö, Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Brottsförebyggande rådet, Statskontoret, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Konkurrensverket, Tillväxtverket, Almega, Byggbranschen i samverkan, Elektriska installatörsorganisationen, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarna, Hemfrid i Sverige AB, HomeMaid Hemservice AB, HSB Omsorg AB, Intresseföreningen för hushållsnära tjänster, My Academy Sweden AB, Näringslivets Regelrådet, Regelrådet, Svenska Värmepumpföreningen, Sveriges advokatsamfund och Sveriges Byggindustrier.

Yttrande har dessutom inkommit från Svenska Borrentreprenörers Branschorganisation.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: FAR, Fria Företagare, Landsorganisationen (LO), Näringslivets Skattedelegation, Plåtslageriernas Riksförbund, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Svenska Målareförbundet och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO).

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 15 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

67 kap. 15 §²

För rätt till skattereduktion krävs att det utförda hushållsarbetet är hänförligt till den som begär skattereduktion eller dennes förälders hushåll. Föräldern ska dock vara bosatt i Sverige.

<i>Hushållsarbetet får inte utföras av den som begär skattereduktion eller av en närstående till denne.</i>	<i>En fysisk person som utför hushållsarbetet får inte vara den som begär skattereduktion eller en närstående till denne.</i>
---	---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2009:197.

Förslag till lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete

dels att 10 § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 10 § ska utgå,

dels att 7–9, 12, 21, 23 och 24 §§ och rubriken närmast före 23 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellan-skillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Utbetalningen får uppgå till ett belopp som motsvarar mellan-skillnaden mellan den debiterade ersättningen för hushållsarbetet inklusive mervärdesskatt och köparens faktiska betalning för arbetet till utföraren *före begäran om utbetalning*, dock högst till samma belopp som köparen har betalat.

Utbetalning får inte ske till den del köparens sammanlagda preliminära skattereduktion enligt 17 § skulle uppgå till ett belopp som överstiger 50 000 kronor för ett beskattningsår.

8 §¹

Utbetalning får begäras efter det att hushållsarbetet har utförts och betalats.

Begäran ska *vara skriftlig* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska *lämnas elektroniskt* och ska ha kommit in till Skatteverket senast den 31 januari året efter det beskattningsår då arbetet betalades.

Begäran ska *vara egenhändigt underskriven* av utföraren eller av den som är behörig ställföreträdare för utföraren.

Begäran ska *vara undertecknad* av utföraren eller av den som är *ombud eller annan* behörig ställföreträdare för utföraren.

En begäran som lämnats för en utförare som är juridisk person, anses ha lämnats av utföraren, om det inte var uppenbart att den som lämnade begäran saknade behörighet att företräda utföraren.

9 §

En begäran om utbetalning ska innehålla uppgifter om

1. namn, adress och, om sådant nummer finns, organisationsnummer, personnummer, samordningsnummer eller motsvarande registreringsnummer för utföraren,

¹ Senaste lydelse 2011:1426.

2. personnummer eller samordningsnummer i de fall sådant nummer finns för köparen,

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, betalt belopp och den dag som betalningen kommit utföraren tillhanda, och

4. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

3. debiterad ersättning för hushållsarbete, *debiterad ersättning för material och debiterad ersättning för annat än hushållsarbete och material*, betalt belopp för hushållsarbete och den dag som betalningen för hushållsarbetet kommit utföraren tillhanda,

4. *vad hushållsarbetet avsett och antalet arbetade timmar, och*

5. det belopp som utföraren begär som utbetalning från Skatteverket.

12 §

Utbetalning ska göras till ett bank- eller kreditmarknadsföretagskonto som utföraren har anmält till Skatteverket. Om utföraren inte har anmält ett sådant konto, får Skatteverket besluta att utbetalning ska göras på något annat sätt.

Utbetalning ska göras till utförarens bank- eller kreditmarknadsföretagskonto.

21 §

Utföraren och annan mottagare som avses i 13 § första stycket ska ges tillfälle att yttra sig innan ärendet avgörs, om det inte är onödigt.

I fråga om rätten att få del av uppgifter som har tillförts ärendet genom någon annan och att få tillfälle att yttra sig över dem gäller bestämmelserna i 17 § förvaltningslagen (1986:223).

Ett ärende får inte avgöras till nackdel för utföraren och annan mottagare som avses i 13 § första stycket utan att denne har fått tillfälle att yttra sig i ärendet. Om det är uppenbart obehövt, behöver den som ärendet gäller inte få tillfälle att yttra sig.

Om ett ärende har tillförts uppgifter av någon annan, får det inte avgöras utan att den som ärendet gäller har underrättats om uppgifterna och fått tillfälle att yttra sig över dem.

Andra stycket gäller inte om

1. avgörandet inte är till nackdel för den som ärendet gäller,

2. uppgiften saknar betydelse eller om det av någon annan anledning är uppenbart obehövt att den som ärendet gäller underrättas och får tillfälle att yttra sig,

3. det finns risk att en underrättelse skulle göra det avsevärt

svårare att genomföra beslutet i ärendet, eller

4. avgörandet inte kan skjutas upp.

Underrättelseskyldigheten gäller med de begränsningar som följer av 10 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Verkställighet

Verkställighet

och

betalningssäkring

23 §

Om återbetalning enligt denna lag inte görs i rätt tid, ska fordran lämnas för indrivning. Regeringen får meddela föreskrifter om att indrivning inte behöver begäras för ett ringa belopp.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet ske enligt utsökningsbalken.

I fråga om återbetalning enligt denna lag gäller vad som sägs om betalningssäkring i 46 kap. 1–7 och 9–22 §§, 68 kap. 1 §, 69 kap. 13–18 §§ och 71 kap. 1 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

24 §

Skatteverkets beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut om sättet för utbetalning enligt 12 § får dock inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

2. Bestämmelserna i 8, 9, 12 och 24 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen efter den 31 december 2014.

3. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande för begäran om utbetalning som avser arbete som har betalats av köparen före ikraftträdandet.

4. Bestämmelsen i 23 § i den nya lydelsen tillämpas första gången på begäran om utbetalning som lämnas efter den 31 januari 2015.

5. Om det finns särskilda skäl får Skatteverket medge befrielse från skyldigheten enligt 8 § andra stycket att lämna begäran elektroniskt. Befrielse får medges för högst sex månader från den dag beslut om befrielse fattats. Ansökan om befrielse ska göras senast den 31 januari 2015.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2014-06-09

Närvarande: F.d. justitierådet Leif Thorsson samt justitieråden Gudmund Toijer och Olle Stenman.

Förbättringar av husavdragets fakturamodell

Enligt en lagrådsremiss den 28 maj 2014 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
2. lag om ändring i lagen (2009:194) om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kansliråden Nils-Fredrik Carlsson och Peter Österberg.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

F.d. justitierådet Leif Thorsson är skiljaktig i fråga om förslaget till lag om ändring i lagen om förfarandet vid skattereduktion för hushållsarbete och anför:

En begäran om utbetalning enligt husavdragets fakturamodell görs enligt nuvarande regler antingen i pappersform eller som ett elektroniskt dokument. Enligt remissen görs omkring hälften av alla ansökningar i pappersform och hälften elektroniskt. Enligt förslaget, 9 §, ska begäran framgent endast kunna göras elektroniskt. Det förslaget har under remissbehandlingen mött kritik, främst från utförarhåll men också från t.ex. Tillväxtverket.

Huvudreglerna på området finns i skatteförfarandelagen (2011:1244). Vid dess tillkomst uttalades att lagen borde vara teknikneutral och tillåta såväl elektronisk som pappersbaserad dokumentation (prop. 2010/11:165 s. 345 f.). För att den principen ska frångås bör det krävas goda skäl. Någon gång kan visserligen ett enbart elektroniskt förfarande vara påkallat av unionsrätten oavsett skälen i övrigt (se t.ex. prop. 2013/14:228 Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och elektroniska tjänster). Som ett exempel på när så inte är fallet kan nämnas den nyligen framlagda propositionen 2013/14:236 Elektronisk ansökan om lantmäteriförrättning, där regeringen framhåller att det elektroniska förfarandet bör utgöra ett alternativ till det traditionella pappersbaserade förfarandet, men det bör även fortsättningsvis vara möjligt att ansöka i pappersform; förslaget om elektronisk ansökan försvårar enligt propositionen därmed inte för någon att ansöka om lantmäteriförrättning. Motsvarande synpunkter gör sig enligt min mening gällande i detta fall.

Som skäl för att avskaffa det traditionella pappersbaserade förfarandet på detta område anför i huvudsak att ansökningar som görs i papperform är behäftade med fel i högre grad än de som görs elektroniskt (avsnitt

6.4), två tredjedelar av felmarkeringarna att jämföra med andelen pappersansökningar, omkring hälften. Det framgår av remissen att felaktigheterna enligt Skatteverkets kontroller inte är större för husavdraget än inom andra områden (avsnitt 5).

Arbete som berättigar till husavdrag enligt fakturamodellen utförs av ett mycket stort antal utförare – 83 000 år 2013 – av skiftande slag och storlek. 41 procent av dessa är enligt remissen enskilda näringsidkare. För många av dessa, t.ex. mycket små företag eller äldre enskilda utförare, torde övergången till elektronisk ansökan eller anlitan av ombud kunna upplevas som ett försvårande av deras verksamhet. Detta kan i första hand tänkas gälla utförare av RUT-arbete. Det kan ifrågasättas om nyttoeffekterna i form av en något lägre felfrekvens är tillräckliga för att motivera den eliminerade flexibiliteten och frångåendet av lagstiftningens princip om teknikneutralitet. Ytterst är emellertid detta en avväggningsfråga som ankommer på lagstiftaren.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 16 oktober 2014

Närvarande: Statsministern S Löfven, ordförande, och statsråden Å Romson, M Wallström, M Johansson, I Baylan, K Persson, S-E Bucht, P Hultqvist, H Hellmark Knutsson, I Lövin, Å Regnér, M Andersson, A Ygeman, P Bolund, M Kaplan, M Damberg, A Bah Kuhnke, A Strandhäll, A Shekarabi, G Fridolin, G Wikström, A Hadzialic

Föredragande: statsrådet M Andersson

Regeringen beslutar proposition 2014/15:10 Förbättringar av husavdragets fakturamodell